

Iskna Inčulovanske kmetijske zveze. — Cena 28 lila za celo leto. — Za izmenstvo 60 Din. — Pošta: mezna številka 1 lila. — V vsakratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. — Izhaja vsako sredo ob 6 ajutraj. — Spom in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, narodna reklamacije in inserati pa Upravništvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica štev. 6.

Delo ljubljanske oblastne skupščine.

Ljubljanska oblastna skupščina je te dni razpravljala o oblastnem proračunu za leto 1929 in ga na seji pretekli ponedeljek v celoti sprejela. Razprave so bile zelo zanimive in tudi poučne. V naslednjem podajamo našim bralcem poročilo o kmetijstvu in javnih delih. — O zdravstvu, socialnem skrbstvu, prosveti itd. bomo pa poročali — prihodnjic.

Proti zajcu.

Že 1. 1912. je kranjski deželni zbor sprejel kmetu prijazen lovski zakon, ki pa ga cesar ni potrdil. Vojska je preprečila, da bi se načrt zopet spravil na dan. Ker pa se zajec in druga škodljiva žival med tem ni prav nič poboljšala, je oblastni odbor zopet predložil uredbo o lovski škodi ter o zatiranju škodljive divjačine. Uredba je v načelu posneta po zakonskem načrtu iz l. 1912., vendar se mora držati v okviru državnih zakonov, ker sicer ne bo potrjena.

Prav tako je oblastni odbor predložil načrt o uredbi o lovskih zakupih, s čemer se bo enkrat napravil red v oddaji lova v zakup.

Nakup Ponovič.

Za povzdigo živinoreje je oblastni odbor predlagal, da se kupi veleposestvo Ponoviče v litijem okraju za 1 milijon 737 tisoč dinarjev, plačljivo v 10 letih. Vsi poslanci priznavajo, da je nakup ugoden in da bo od tega vzornega hleva, ki naj se uredi na Ponovičah, naša živinoreja veliko pridobila.

Dramsko gledališče.

Svoj čas so Nemci sezidali v Ljubljani dramsko gledališče. Denar je posodila nemška Kranjska hranilnica z namenom, da ga polagoma odpisje. Prišla je vmes vojska in Kranjska hranilnica je ves denar zabila v vojna posojila. Po vojski je prešla hranilnica v roke slovenskega odbora, ki je izročil lansko leto zavod oblastnemu odboru tako, da se je odvišen denar razdelil v dobrodelne namene. Tihe rezerve so bile spravljene v Slavenski banki. Tako je jasno, da Kranjska hranilnica danes ne more več odpisati še ostalega dolga za dramsko gledališče, ker ga je oblast prevzela kot premoženje. Na drugi strani pa denarni zavod ni poklican, da vzdržuje to poslojpe.

Zato mora prevzeti proti primernemu odkupu poslojpe oblastni odbor, ki ga bo vzdrževal samo s poviškom vstopnine.

Vsi poslanci, tudi samostojni in liberalni, so priznali, da je prav, če oblast prevzame gledališče, zahtevali pa so, da mora Kranjska hranilnica poslojpe podariti. Kranjska hranilnica pa pravi: prav radi, toda vrnite nam denar, ki je bil razdeljen in zlasti tisto, kar je vtiaknjena v Slavenski banki.

Občinske takse.

Soglasno je bila sprejeta uredba o pobiranju občinskih taks, ki je bila svojčas že sprejeta, pa nepotrjena, ter uredba o pobiranju občinskih doklad na pivo in žgane pijače.

Razno.

Sprejeta je bila nato uredba o ribarstvu, ki je bila izdelana s sodelovanjem ribiških strokovnjakov. Ker je tozadevni državni zakon precej tesnosrčen, se v uredbi mnoge upravičene ljudske želje niso mogle upoštevati.

Občini Konj in Hotič sta bili iz tehničnih gospodarskih razlogov priključeni občini Litija.

Proračun.

Oblastni odbor je predložil proračun za l. 1929. Računski zaključki za l. 1917. se še niso mogli predložiti, ker jih glavna kontrola v Belgradu še ni vrnila. Splošno poročilo o proračunu je podal poslanec Skubice.

Veliko delo nas čaka.

V prošlem letu se je mogel vsako prepričati, da je oblastni odbor krepko prijel za delo. Delo pa je ogromno. Zakaj zavdati se moramo, da se je gospodarsko delo l. 1914. čisto ustavilo in da se je od takrat dalje samo rušilo. Zato bo treba še mnogo, mnogo dela in let, da se bo gospodarstvo našega ljudstva zopet postavilo v pravi ter.

Da bo mogel oblastni odbor z vsemi svojimi uradi uspešno delati, potrebuje svojega doma. Danes je raztresen na 6 krajih Ljubljane.

2. Kmetijstvo je treba na vsak način dvigniti, sicer bo propadlo. Seveda to stane denarja, toda ta denar je davkoplačevalcem bogato povrnjen in se obrestoval sko-

zi dolga leta. Brej nič se pa ne da nič delati in naš kmet bi moral propasti.

3. Ceste so v slabem stanju in radi avtoprometa vedno več trpe. Avtopromet izpodriva železnico in tudi za razvoj tujkega prometa, ki nam donaja veliko denarja, je treba skrbeti za dobre ceste. Treba bo tudi graditi celo vrsto novih cest.

4. Obrt bo treba bolj pospeševati. Misliiti bo treba na ustanovitev strokovnih šol, na obrtne razstave itd., za to je določenih 570.000 Din.

5. Za tujski promet ni nobenega denarja škoda, zakaj nikjer se tako hitro in tako bogato ne obrestuje.

6. Zlasti pa je treba gledati na zdravje našega ljudstva. Zdravje je največji kapital, brez katerega so revščini na stežaj odprta vrata. Za zdravje, ki je, žal, pri nas zelo zanemarjeno, bomo prihodnje leto žrtvovali večji del vseh dohodkov.

7. Za naše delavstvo, ki je brez stanovanj, za zanemarjeno in revno mladino, za revno dijaštvo itd. bomo morali porabiti 6 milijonov Din.

Davščine.

Nasprotniki strahotno vpijejo o novih davščinah. Res pa je, da so te davščine skoro prostovoljnega značaja: kdor pije, kdor pleše in se ponoči zabava ter hodi v kino, naj plača. Plača naj žganjarna, ki pri nas naredi ogromno gospodarsko škodo vsako leto.

Alkohol od 35 na 65 par.

Ko smo lansko leto naložili oblastno doklado na liter vina 35 par, so mnogi gostilničarji dvignili ceno za 1 Din. Če letos dvignemo doklado na 65 par, bo to plačano iz tistega dinarja, ki ga je že lansko leto gostilničar pobiral od litra. Torej dejansko ne bo prizadet ne vinogradnik ne gostilničar.

V naši oblasti je okoli 3600 točilnic alkoholnih pijač — torej pride na vsakih 150 prebivalcev že ena točilnica. Brez dvoma je to največja rak-rana na zdravju in gospodarstvu našega naroda.

Zato se je uvedla davščina na novo podeljevanje gostilniških koncesij in sicer 200 odstot. na državno takso.

Davek na zabavo.

Uvedene so davščine od lovišč in na ribolov, dalje na kinomatografske vstopnice, na javne plesne in nočne zabave.

Zemljiških doklad ne bo.

Po prvotnem načrtu proračuna so bile uvedene majhne doklade na zemljiški davek. Ker pa na eni strani naš kmet ni baš v rožnatem stanju, na drugi strani pa se še ne ve, koliko bo znašal zemljiški davek po novem davčnem zakonu, zato se je misel na zemljiške doklade opustila.

Doklada na industrijski davek.

Na državni davek na dohodek od podjetij, obratov in poklicev se je naložilo 25 odstotkov. Izvzeti pa so od tega davka mali obrtniki, ki delajo s 4 ali manj pomočniki.

25 odstot. na državni uslužbenski davek bodo plačevali tisti, ki zaslužijo preko 4000 Din mesečno.

Druge davščine.

Davek na motorna kolesa se bo pobiral še dalje, trošarina na premog pa se bo znižala.

Grdo hujskanje.

Po predloženem proračunu se je vršila debata.

Samostojni poslanci so govorili proti proračunu, kot da bo s tem proračunom propadel naš kmet, naš obrtnik, industrijec in vse. Na drugi strani pa so gospodje priznavali, da je proračun dober, da so stroški v celoti upravičeni in potrebni. In tako se je primerilo, da so za proračun deloma glasovali tudi liberalci, oz. samostojneži, dasi so prej vsipali grom in žveplo na celoten proračun.

Zakaj naši poslanci, med njimi zlasti dr. Adlešič, so jim tako temeljito dokazali pravilnost proračuna, da so se pod težo njihovih dokazov zrušili vsi liberalni ugovori zoper proračun, in so že prvi dan ponižno glasovali — kolikor jih je bilo v skupščini — za proračun kmetijstva. Ali je to še sploh resnost?

Naši poslanci so zlasti poudarjali na eni strani: da se naše gospodarske, kulturne in zlasti zdravstvene razmere po več kot 10 letnem rušenju morajo začeti zdraviti. Če je hiša napol porušena, je pač potrebna popravila, če tudi malo več stane, ali pa popolnoma propade. Na drugi strani pa, da so naše davščine skoro vse prosto-voljnega značaja in najpravičnejše razdeljene. Naš se je primerja n. pr. zagrebška oblast, ki jo vodijo radičevci, pa se bo takoj videlo, kje so davki pravičnejše razdeljeni.

Temeljito perilo.

Proti prostaškemu hujskanju v oblastni skupščini je posebno ostro govoril dr. Milavec, ki je izvajal:

Na podlagi dejstev lahko trdimo, da je kritika opozicije v oblastni skupščini prav tako, kakršna je bila v prejšnjih deželnih zborih. Deželni odbor je gradil Završnico. Naprednjak je kritiziral in zabavljaj ter delal ovire, šuntal napredne kmete, da so ponoči podirali, kar so delavci podnevi napravili. Iste stvari, kakor v deželnem odboru, doživljamo tudi danes. Deželni odbor je delal dalje in se ni zmenil za to kritiko.

V novi državi je začel naprednjak govoriti o državotvornosti in proti državnosti. Isti oficijelni naprednjak in državotvorec

je pa pri Logatcu v škodo države vtihotal v našo državo 29 milijonov nezigosanih kron.

Kako je danes, vidimo. Slovenski naprednjak je v Ljubljani uničil pet denarnih zavodov. S tem je oškodoval slovensko gospodarstvo za težke milijone. To se je zgodilo v isti sapi, ko je slovenski naprednjak udrihal po klerikalizmu in grajal zapravljenost slovenskega ljudstva, če roma na Brezje.

Slovenski naprednjak je prej kakor zdaj govoril o strankarskem nastavljanju uradništva. Isti naprednjak je pa, ko je imel vlado v rokah, popolnoma strankarsko nastopal pri nastavljanju uradništva. Govorim samo o svojem kmetijskem resoru. Zrebrčarna, podkovska šola, mlekarška šola, trtnice: povsod sem našel vse napredno, sami najhujši agitatorji za naprednjake. Vi postavljate teži o 40 odstot. manjšine. Zakaj pa nas 60 odstot. niste sorazmerno vpoštevili? Zakaj ste do krvi preganjali naše ljudi, ker so bili naši. Poslanec Bukovec je dejal, da ima Grm novo lice. Zadnji čas je, da se je to zgodilo. Če bi hoteli govoriti o Grmu, bi moral predsednika prositi, da otvori tašno sejo. Navedel bom samo en zglas: Učitelj na Grmu, organiziran orjunaš in naprednjak, se je tako deloč spozabil, da je na glavnem trgu oklofutal učitelje, ki ni hotela vstopiti v Orjuno.

Na tem mestu moram tudi povedati, da se nekateri člani naše skupščine, kadar so na shodih, tako deloč spozabijo, da potvarjajo resnico. Na Delenjskem v Vavti vsi je govoril samostojni voditelj, da gredo slovenska dekleta v Belgrad v službe. Srbi jih radi sprejemajo, ker so pridne delavke. Pa pravi samostojnež dalje: »Poglejte, kaj se s temi dekleti zgodi? V javne hiše jih predajajo, in to takrat, ko je ministrski predsednik dr. Korosec.« (Ob teh besedah je nastalo v skupščini silno ogorčenje. Poslanci večine ogorčeno kličejo »Stranota! Skandal! Neverjetna predrznost! Demagogija nainizije vrste! Ogorčenje traja dalje časa.) Ljudje so iz teh besedi sklepali tako-le: Dr. Korosec za to ve, pa tega noče preprečiti.

Poslanec Bukovec na shodih neprestano pogreva dnevnice. Rečem samo toliko: Protestiramo, da se ta stvar v taki obliki ljudstvu servira in trdimo, če bi mi še 50 let zborovali, pa bi imeli po 300 Din dnevnic na dan, pa bi nič ne delali, ne bi zapravili tolikih milijonov, kolikor je slovenski naprednjak zapravil slovenskega denarja.

Na te težke in žal le preresnične očitke so gospodje molčali kot grob.

Za kmetijstvo.

Dr. Milavec je temeljito obravnaval proračun za kmetijstvo. Tu samo nekaj njegovih misli.

Prospeh našega kmetijstva je odvisen od dveh glavnih činiteljev: od izobrazbe človeka in od kulture zemlje.

Prvo podlago za strokovno izobrazbo in za stanovsko zavest našega kmeta naj dajo kmetijsko nadaljevalne šole in gospodinjstvo nadaljevalne šole. Te šole morajo usmeriti ves pouk v določen poklic, to je poklic kmeta, vcepiti mu prepričanje in za-

vest, da je zemlja in narava najboljša mati, ki vzdrži tudi v najhujših prilikah.

Vsaka izobrazba je draga, vsaka šola stane, ampak nobena investicija in nobeni stroški se tako bogato ne povrnejo, kakor stroški za izobrazbo. Da bo to šolsivo doseglo svoj namen, mora biti predvsem naše učiteljstvo primerno usposobljeno. Za take učitelje in učiteljice je letos priredil oblastni odbor dva tečaja, ki sta imela namen seznaniti učiteljstvo z duhom na kmetško nadaljevalnih šolah, jim pokazati vire, iz katerih naj črpajo tvarino za šolo.

Izobrazbi kmečkega naroda služijo tudi devettedenski gospodinjjski tečaji po deželi, katere vodijo literarne učiteljice s pomočjo strokovno naobraženih gospodinjjskih učiteljic.

Za višjo strokovno izobrazbo kmetške mladine imamo šolo na Grmu, katero obiskuje letno 50 učencev. Vse te naprave je prevzela oblast v zelo slabem stanju in prihodnji proračun nam bo omogočil urediti najnujnejše in najpotrebnejše.

Specialna mlekarška šola v Škofiji Loka nam izobrazuje dobre mlekarje.

Na posestvu Mala loka bo oblastni odbor ustanovil gospodinjjsko šolo za kmetška dekleta.

Z vsoto, ki nam je na razpolago za živinorejo, bo oblastni odbor tej panogi kmetijstva lahko izdatno pomogel. Ena glavnih nalog kmetijskega oddelka bo, da zatre za našo živinorejo zelo škodljivo rejo zakonitih plemenskih živali. Oblastni odbor bo izvedel licenciranje plemenjakov, bo dal v gotovih slučajih rejcem plemenjakov tudi materijelno podporo. Predvsem bo oblastni odbor podpiral domačo vzrejo najboljših živali s smotreno izbiro in pa izmenjavanje izrečnih živali. Uvoz tujih živali se bo omejil le na najpotrebnejše, ker je gotovo da bi bil prevelik uvoz z ozirom na slabo našo valuto za gospodarstvo nepotreben luksus. Za dosego našega cilja si oblastni odbor želi sodelovanja z živinorejskimi združenji, ki vršijo lahko precej obsežno podrobno delo izbora. Le potom zadrug je možno, da se sposobnost najboljših živinorejcev obrne v korist skupnosti in splošnemu napredku v živinoreji. Zadruga nam nudijo ugodna tla za uspešen pouk v živinoreji s predavanji in tečaji. Gotovo so predavanja in tečaji potom zadrug uspešnejša, kakor pa predavanja, organizirana od strani oblasti. Denarna pomoč potom zadrug bolj sigurno doseže svoj cilj, kakor podpora, ki gre na posameznika, ker so v tem slučaju izključeni sebični nameni posameznikov. Podpora, bodisi v pouku, bodisi v denarju potom zadruga se razširi med širše plasti, in gospodarska korist zboljšane živinoreje bo vidna šele takrat, kadar se vsak živinorejec lahko postavi z lepo in odbrano živino.

S tem v zvezi še nekaj besedi o našem mlekarstvu, oziroma o mlekarškem združenstvu. V ljubljanski oblasti dobijo živinorejci za mleko, katerega ne porabijo za dom, ampak ki ga prodajo, približno 25 milijonov dinarjev letno. Večina mleka se proda s posredovanjem mlekarških združenj. Le v bližini mest prodaja producent direktno konsumentu.

Velik del naše oblasti so vinorodni

kraji, in če rabi katerakoli panoga kmetijstva materialne pomoči in pravičnega ravnanja, velja to predvsem za vinogradništvo in s tem v zvezi za kletarstvo. Vinograd je za Dolenjca in Štajerca vsakdanji kruh in največkrat edini dohodek njegovega gospodarstva. Kako potrebno je pravilno ravnanje v vinogradu, pravilna odbira trt, pravilno kletarstvo nam ni treba nobenih teoretičnih razprav in utemeljevanj, to vidimo na neštetihih slučajih po naših dolenjskih in štajerskih kleteh. V istem kraju, pod istimi vremenskimi prilikami pridelamo najrazličnejša vina. Od najboljših vin, ki lahko konkurirajo z vsemi drugimi vini, pa do najbolj kisle in nekonkurenčne birce! Potem oblastnih trtnic moramo vzgojiti za naše vinogradnike boljše sorte.

Važno sredstvo za podpiranje vinogradništva so tudi vinske razstave in vinski sejmi. Oblastni odbor bo podprl tudi ustanovitev vzornih vinogradov, v katerih se bodo sadile le boljše vrste trtnih vrst, kjer se bo izvajal izbor posameznih trt, ki bodo pokazale večjo rodovitnost, upornost proti mrazu, škodljivcem in boleznim in le cepiči takih trt se bodo uporabljali za cepitev, da se pri razmnoževitvi prenesejo, oziroma podedujejo vse dobre lastnosti.

Našemu vinogradniku, ki preživlja sedaj težko dobo, deloma vsled preureditve vinogradov, deloma vsled konkurence tujih vin, največ pa vsled brezvestnega, zlobnega, zdravju in solidni trgovini škodljivega pančanja vin, je treba nuditi moralno in materialno pomoč in treba mu je dati v teh težkih časih korajžo in spodbudo za racionalno pravilno ravnanje s to zlahtno rastlino, in jaz bi prosil, na vse strani, naj se naš vinogradnik po nepotrebnem in z demagoških in strankarskih ozirov ne bega, in naj se mu ne jemlje veselje do dela in do napredka. Vinsko trošarino mora plačati konsument, to drži na Hrvatskem, to drži v mariborski oblasti in to mora veljati tudi v naši oblasti. Mi moramo javnost prepričati, da mora konsument nositi bremena vinske trošarine, ne pa po nepotrebnem dajati potuho vinski trgovcem z vpitjem o uničenem vinogradništvu, in jih napeljevati k naziranjju, da bi moral vinogradnik plačati trošarino. Kdor ustvarja javno mnenje, da se mora vinska trošarina prevaliti na vinogradnika, mesto na konsumenta, na pivca, je izdajalec vinogradniških interesov in pritlikav strankarski kričač. Taki kričači dajejo vinskemu trgovcu korajžo, da pritiska na vinogradnika zaradi 65 par, da zbije ceno za več dinarjev navzdol.

Ceste.

Po pročaju za kmetijstvo je prišel na vrsto proračun o javnih delih. Proračun je razložil g. poslanec Jarc. Razložil je, koliko stanejo ceste, ki jih je oblastni odbor prevzel v obupnem stanju. Veliko cest se je tekom leta popravilo, nekaj se zgradilo novih. Je pa treba še veliko storiti. Vsak kilometer nove ceste stane na leto 4000 do 6000 Din. Nato je naštel g. Jarc načrte, ki se bodo izvršili prihodnje leto. Najhujša rana pa je dolg države čestnim odborom. Dasi se je po posredovanju poslancev SLS posrečilo, da so se v državni proračun po-

PRANJE z ALBUS MILOM

ne porzroča go-
spodinj i nukaše
skrbi



Z ALBUS-MILOM

LAHKO OPERETE
POLJUBNO KOLIČINO

PERILA. PA BO BELO KOT SNEG. —

ZAHTEVAJTE
IZRECNO **ALBUS-MILO**

NE VZEMITE DRUGEGA MILA, PA NAJ GA SE
TAKO HVALIJO.

stavili 4 milijoni za izplačilo tega dolga, vendar znašajo dolgovi še vedno 7 milijonov. Ceste stanejo letno 15 milijonov Din. Cestarjev je sedaj 400 in se je njih plača zboljšala za 80%.

Gosp. profesor je tudi povedal, da se proučujejo načrti za velike vodovodne naprave, za kar pa se bo moralo najeti dolgoročno posojilo.

Veliko denarja pa bi že lahko dobili od države, če ne bi baš radičevci in žerjavovci preprečili velikega državnega posojila v Londonu.

Proračun za javna dela je bil nato soglasno sprejet.

Prihodnjč bomo objavili misli iz poročil iz ostalih proračunov.



p Doslednost, kje si? Komunistična »Enotnost« prinaša poročilo o položaju slovenskega ljudstva v Italiji in se pri tem zelo grdo zaganja v Vatikan, nazivajoč ga — lakaja mogotcev. — Vsa zgodovina pa kaže, da je bila Cerkev vedno na strani zatiranih in tudi sedanji papež je že ostro protestiral. Ali more kaj drugega? Saj še ruski sovjeti, ki imajo vendar največjo armado v Evropi, ne ganejo prsta v korist

zatiranemu italijanskemu proletarijatu — ampak sklepajo z buržujsko in nacionalno fašistovsko Italijo prijateljske-trgovske pogodbe.

p Ali se bodo zavedli. Leta 1923 je država državnim uslužbencem plače povišala, ni pa plačala vsega, kar jim je po novem zakonu šlo. Pet let so morali uradniki in drugi državni uslužbenci zaman čakati, da dobe tako zvano razliko, ki znaša pri mnogih nekaj tisoč dinarjev. Toda žerjavovci, ki so imeli pri vladi glavno besedo, se za uradnike niso zmenili, čeprav je volila večina vedno žerjavovsko listo. Sedanja dr. Koroščeva vlada pa hoče ne glede, da ima med gotovimi državnimi uslužbenci najhujše nasprotnike napraviti tudi v tem oziru red, kajti sam dr. Korošec je izjavil te dni, da bodo dobili uradniki plačano vse, kar jim je država dolžna, v najkrajšem času in sicer na račun tako zvanega švedskega posojila.

p Ivan Pucelj je napisal in podpisal v zadnjem »Kmetem listu« uvodnik, čigar bistvo je, da že vse drvi za Puceljevo kmet-sko demokracijo, edino dr. Spaho in dr. Korošec da še podpirata -belgrajske cin-carje. Toda glej! V narodni skupščini sta dr. Korošec in dr. Spaho v družbi ki predstavlja še vedno dve tretjini volivcev vse države in celo večino zastopnikov prečanskih krajev. In kjerkoli se izvrše v največjem času, ko kmet-ska demokracija »zma-

NOVICAR

d Nevednežu iz Medvod. Iz Medvod nam je pisal neki samostojnež, ki se je naučil zmerjanja iz Kmetijskega lista in Domovine, pismo, v katerem naganja poslanca Pušenjaka z lažnivcem, češ, da je v zadnjem Domoljubu napisal, da bodo v letu 1928. davkoplačevalci prosti dohodninskega, invalidskega davka, hišnine na kmetih itd. Vsak političen otrok ve, da novi davčni zakon velja od 1. 1929. dalje, in če je v Domoljubu zapisano 1928 namesto 1929, da je to navadna tiskarska napaka. To je demobil jasno, ker je Domoljub že ponovno povedal, da velja novi davčni zakon od 1929. dalje in ker g. Pušenjak par vrstic preje piše, kako se je letos v Sloveniji plačevala dohodnina. Torej ni mogel napisati par vrstic pozneje, da je letos dohodnina odpadla. Če je bila kljub temu napisana letnica 1928, je to očividna tiskarska pomota, ki pa je surovemu človeku dobrodošla, da v nepodpisanem dopisu (juna pa tak!) nažene Pušenjaka z lažnivcem! Prav taka zlobnost je, če liberallec pravi, da je leta 1927. bilo manj davka kot letos. Prvič: g. Pušenjak v svojem članku primerja leta 1925, 1926 in 1928, dočim iz leta 1927 ne navaja števil! Torej je čisto mogoče, da so bili 1927 nekoliko nižje davki, čemur Pušenjak ne oporeka. Res je pa tudi, da Pušenjak govori o državnem davku, ne pa o občinskih, cestnih, zdravstvenih, okrajnih dokladah, ki se spreminjajo. Zato je liberalno zmerjanje odveč, kadar kdo ne zna brati.

d Položnice priložimo v prihodnji 48. številki »Domoljuba« vsem p. n. naročnikom, ki prejemale list naravnost na svoj naslov. Nato opozarjamo že danes zato, da vsak pazi na položnico v prih. številki.

d Občinske volitve v ljubljanski okolici. V nedeljo, 18. novembra so se v nekaterih občinah ljubljanske okolice vršile občinske volitve, ki so izpadle tako-le: Moste: Kršč. soc. lista 437 glasov (20 odb.), liberalna 282 glasov (13 odb.). — Št. Vid nad Ljubljano: Delavska zveza SLS 156 glasov

gujez, volitve, skoraj povsod daje ljudstvo večino strankam sedanje vlade. Zato je spričo tega smešno, ako Pucelj zastavlja vprašanje: In Slovenija? Odgovor ni težak: Slovenija bo šla na temelju programa SLS naprej, da izvaja svojemu narodu kar mu gre, v družbi tistih, ki so pošteno in ki imajo in bodo imeli dobro voljo in tudi moč za to. Pucelj pa naj svojo bojno lajno kar naprej vrti, saj vsakokratne volitve najbolje kažejo, koliko in koga ima za seboj.

p O kmečki vladi v Romuniji tudi poje »Kmetijski list«. Ne pove pa, da je ta vlada precej nekaj drugega, kot piše naša kmečka demokracija. Le eno naj povdarimo: v Romuniji je vrgel kmetijski voditelj Maniu vladajočo liberalno gospodo, pri nas pa se je Puceljeva kmetijska demokracija združila z žerjavovskimi liberalci proti zastopnikom večine kmetijskega naroda naše države.

(7 odb.), obrtna lista SLS 66 (8), kmetijska zveza SLS 132 (5). Skupaj SLS 354 glasov in 15 odbornikov. SDS 79 (3), SKS 73 (3), skupna gospodarska lista delavcev in nametščencev 81 (4). — Medvode: Nova gospodarska lista 72 (3), SLS 155 (7), Sv. Katarina-Ločnica 55 (3), kmetijska delavska gospodarska lista 258 (12). — Grosuplje: Kmetijska zveza SLS 28 (1), SLS 200 (11), SKS 70 (3), lista malih obrtnikov 43 (2). — Dev. Mar. v Polju: SLS 286 (9), kršč. soc. 56 (2), Delavska zveza SLS 120 (4). — Združena lista delavcev in kmetov 116 (3), socialisti 92 (3), SDS 131 (4). — Zgornja Šiška: SLS 114 (5 odbornikov, doslej samo dva), Gospodarska lista Iv. Zakotnika 223 (11), SKS 89 (4), splošna delavska lista 114 (5).

d Za kanonika v Novem mestu je imenovan g. Josip Plantarič, župnik in dekan v Trebnjem.

d Umrl je v Ljubljani 15. novembra v samostanu Sv. Vincencija Pavlanskega gosp. Urban Nežmah v starosti nad 85 let. Tekom 40 let je premisijiral vso Slovenijo. Sodeloval je pri okrog 400 misijonih in 180 duhovnih vajah.

d Izredni občni zbor Zdrružne zveze se je vršil 14. novembra v Ljubljani. Sklenili so pristop k občinski zadrugi za kmetiki kredit in sprejeli resolucije za povzdigo živinoreje in mlekarstva. Končno je bilo sklenjeno, da se vrši 13. decembra v Mariboru nadaljevanje tega izrednega občnega zbora v svrhu, da besta podani poročili o sadjarskih in vinarjskih zadrukah.

d Družba sv. Mohorja narastla. Za leto 1929. izkazuje Mohorjeva družba 51.049 članov, torej 2712 več kot za prejšnje leto.

d Ljubljanski občinski svet. V zadnji seji je odobrila večina še 1 milijon dinarjev za zgradbo stanovanjske kolonije. Sprejet je bil predlog, da se priklopi Ljubljani pokopališče pri Sv. Križu in vas Brinje, ki sta spadala doslej pod občino Ježica.

Poslušajmo stare ljudi, ker so izkušeni!

Ti so redkokdaj tožili zaradi zobobola ali glavobola, ker so imeli vedno pri roki »ALGO«. Pri vsakem zobobolu eno malo zličko na zob, ako Vas trga po zobeh vsled prehlada, pa še zunaj malo drgnite z »Algo«, in videli boste, kako naglo in temeljito prenehajo bolečine.

Pri glavobolu nadrgnite malo čelo in sence; ako Vas trga po glavi od prehlada ali premembe vremena itd., še mali obkladek z »Algo« na teme; videli boste, kako prenehajo bolečine temeljito in naglo. — Boste kakor prerojeni. V lekarnah in drogerijah ena steklenica s točnim navodilom 16 Din. Kjer je ne dobite, naročite jo takoj po pošti na naslov: LABORATORIJ »ALGO«, SUŠAK št. 45. — Štiri steklenice 77 Din, osem steklenic 131 Din, 25 steklenic 320 Din.

SPECIALIST - Operater za Nos, Ušesa in Grlo Dr. J. HAFNER

se je naselil v Ljubljano in ordinira od 18 t. m. na Miklošičevi cesti št. 7 (Vzajemna posojilnica) dnevno med 10 in 12 uro ter 15 in 17 uro. — Telefon 302

Končno je bil izvoljen poseben tržni odsek, ki naj uredi pomankljivosti na ljubljanskem trgu z živili.

d Slovenec iz Avstrije nam poroča: »Z ozirom na to, da je oblastna skupščina v Ljubljani zvišala davek na vino na 65 p pri litru, sporočam, da imamo tudi v Avstriji zelo visoke davke na alkoholne pijače: žganje, sadjevec, pivo in vino. Davek na vino, ki se v Avstriji pridelava, znaša 20 grošev pri litru, to je več kot poldrug dinar (25 gr. sta dva dinarja). Torej imamo tudi na domače vino višji davek nego pri vas. Na vino, ki se uvaža iz inozemstva, pa znaša avstrijska carina okrog 1 šilinga (8 dinarjev) pri litru. Avstrijske oblasti stoje na istem stališču kot vaša obl. skupščina, da je namreč davek na alkohol provostovljen davek in da je alkoholizem tako zlo, da je le v blagor ljudstvu, če se omeji uživanje alkoholnih pijač.«

d Na Jesenicah je umrl 12. novembra ondi bivajoči župnik g. Josip Kos, star 67 let. Vršil je prav do zadnjega vse dušnopastirsko delo z veliko vnemo in požrtovalnostjo.

d Posredovalnica za služkinje »Poselska zveza« je otvorila v Del. zbornici, Miklošičeva cesta 22 posredovalnico za služkinje, ki je doslej poslovala v Marijinem domu. S tem je storjen važen korak za ureditev poselskega vprašanja. Posredovanje za služkinje so izrabljale dostikrat dobičkaželjne osebe v sebične namene. Posredovalnica bo za vse stranke enaka, in sicer za gospe po 10 Din in za služkinje 5 Din. Poselska zveza bo pazila na moralni značaj služkinj in služb. Naj se odslej tako gospe kakor služkinje obračajo z zaupanjem na Posel. zvezo v zadevi služb. Uradne ure: ob delavnikih od 9—12 in od 3—6. Glede prenočišča naj se zglase dekleta pravtako v pisarni Poselske zveze v Delavski zbornici. — Poselska zveza.

d Srbska predvojna posojila. Kakor znano, je bivša Srbija dolžna Franciji precejšnjo vsoto izza predvojnih in vojnih časov. Med obema državama traja spor, ali naj se vrne dolg Franciji v zlatu ali papirju. Pretekli teden se je pričelo izredno zasedanje mednar. razsodišča v Haagu, ki bo končnoveljavno odločilo. Razprava je za nas zelo važna, ker gre za milijarde dinarjev. Francoski krogi računajo na spozrazum tudi v slučaju, da se bo postavilo razsodišče na stran Francije, ki zahteva plačilo v zlatu. Brezdvoma je naša država gospodarsko prešibka, da bi mogla plačilo tako velikega bremena. Je pa Srbija tudi toliko žrtvovala za skupno zmago, da zasluži, da se ji predmetne obveznosti, če ne črtajo, vsaj izdatno znižajo. Upamo, da bo prijateljska Francija to uvidela.

d Vsi naj pazijo. Radi mnogih železniških nesreč v zadnjem času, zlasti na Hrvatskem, je prometni minister odredil, da bo za vsako nesrečo, ki bi se pripetila

na postaji, moral dajati odgovor načelnik deželne postaje. Vsi postajni načelniki morajo stalno nadzorovati osebje. Ugotovilo se je namreč, da je zakrivila zadnje velike železniške nesreče le lahkomiselnost železniškega osebja, ki je bilo zelo površno nadzorovano.

d **Ovire našega železniškega prometa** in še kaj. Z ozirom na povečane prometne težkoče je prometni minister A. Stanič podal izjavo, iz katere posnemamo naslednje zanimive podatke. Velike ovire dela prometu prenatrpanost zagrebskega kolodvora. Po vojni se je promet zelo povečal: tako je znašal za 240 vag., sedaj v sezoni pa celo 500 vagonov dnevno. Tako je postal glavni zagrebski kolodvor premajhen. Letos se je redni tovorni promet povečal za 10 rednih vlakov. Svoj čas je bil promet v Zagrebu že omejen, pa se je koj po zopetni stvaritvi nabralo dnevno 100 novih neiztovorjenih vagonov. Zato se sedaj gradi ranžirni kolodvor in bo več novih tirov zgrajenih do 20. t. m., tako da se odpomore tem neprilikom. Velike neprilike so tudi zaradi pretovorjanja v Brodu: tu gre za pretovorjenje na ozkotirne železnice in je bilo lani pretovorjenih na tej postaji 103.000 vagonov, dnevno 281 vagonov, letos pa do konca oktobra je isto število oz. dnevno 344 vagonov (leta 1922 je bilo pretovorjenih 69.000 vagonov ali 189 dnevno). To bo znatno olajšano, ko se v Belgradu zgradi postaja za tovorni promet na ozkotirnih progah.

d **Zgodba o porednem biku.** Mnogo strahu in smeja je povzročil te dni v Ormožu hudomušen bik, ki je ušel mesarju. Najprej se je poizkusil v vrtnarski umetnosti in je pohodil sosedov vrt ter prevrnil ograjo. Nato je na begu pred smrtjo smuknil v hišo gospe Petovarjeve in šel po stopnicah v prvo nadstropje. Vse je kazalo, da hoče v pisarno finančnega oddelka, pa gospodje v pisarni so naglo zabarikadirali vrata z mizami in stoli in splezali po lestvi na cesto. Takega revizorja bi se vsakdo prestrašil. Pogumen bik je šel nato povohat v kuhinjo gospe Petovarjeve, pa k sreči ni ničesar razbil. Zatem si je privoščil sprehod po hodniku, pa pokukal zdaj skozi eno zdaj skozi drugo okno. Spodaj pa vedno večja gruča radovednežev, ki so se vselej z velikanskim hrúčcem razpršili, kadar je bik dostojanstveno pogledal skozi okno. Par pogumnih možkih je prislonilo lestvo, da bi zadeli žival s sekiro ali jo ustrelili z revolverjem, pa junač se je spretno odmikal. Končno se je le posrečilo ujeti ga in vsega spehanega izvleči iz hiše.

d **Kavčev in Jakeljnov hlev sta zgorela** v Kranjski gori. Najbrže je bil ogenj podtaknjen. Domači in sosednji gasilci so omejili požar, ki bi bil sicer uničil ne le najmanj štiri bližnje hiše, temveč tudi župno cerkev.

d **Ne puščajte otrok brez varstva.** V ponedeljek, dne 12. nov. t. l. je šel posestnik Anton Basaj z ženo iz Suhe pri Predosljih v Kranj, kjer je bil tržni dan ter izročil štiriletnega sina Ivana, eno in polletno Marinko in štiri mesece staro Rozko v varstvo služkinje Mine Stare. Za hip je Staretova radi gospodinjinskih poslov opustila nadzorstvo nad otroci. Pri tej priliki je štiriletni Ivan ušel iz hiše in tekel k poleg hiše tekočemu potoku



„Veselite se z menoj“

pravi mlada gospa Mica. „Zmeraj bom vesela in dobre volje, ker mi ne preti nikaka težka muka, odkar RADION pere sam.“



Varuje perilo!

Belca in se tam igral. Zdi se, da se je tam igral z otroško puško, katera pa mu je padla v vodo in se ob obrežju zapčila v tla. Otrok je segel po puški, izgubil pa je ravnovesje in padel v vodo, iz katere se ni mogel več sam rešiti. Voda ga je nesla 150 m daleč do očetovega mlina, kjer se je ustavil že mrtev na vodnih grabljah pred mlinom. Ko je Staretova pogrešila otroka, ga je šla takoj iskat po vasi, ker ga pa tam ni našla, ga je iskala tudi ob potoku in ga končno našla mrtvega pred mlinom.

d **25-letnega delavca zasulo.** Te dni se

zgodila v rudniškem revirju v Zagorju nova nesreča. Zasulo je okrog 25-letnega rudarja Jožeta Brvarja. Nesrečo so menda zakrivila nezadostne varnostne naprave. Dobro bi bilo če bi rudarsko glavarstvo izvršilo natančno preiskavo, da bi se vendar enkrat uredile razmere.

d **Ne vemo ne ure ne dneva.** Na novo-meškem kolodvoru je povozil pri premikanju vlak železničarja Filipa Semerla. Ponesrečenca so prenesli v bolnico v Kandiji, kjer je kmalu nato umrl.

d **Grozdje se prodaja v Belgradu** po

4 Din za kg, boljše vrste seveda dražje. V Smederevu se je prodajalo v oktobru grozdje za vino na debelo po 1.50 Din.

d V najvišjem zvoniku naše države — tepen. Zagrebška katedrala ima, kakor splošno znano, najvišji zvonik v naši državi. Te dni pa je na ta zvonik po zunanji strani plezal neki 30 letni Dalmatinec Marijan Brčić. Nenavadni prizor je gledalo z bližnjih, zelo prometnih ulic, tisoče in tisoče ljudi, tako da je bil ogrožen celo promet. Drzen plezalec je pripeljal skoro do vrha, prijemajoč se za razne goliške okraske in držaje. Prav iz zadnje line, kake štiri metre od križa na vrhu, pa se je naenkrat pojavil sin zvonarja Živko Miletič, ki je po hudem boju potegnil drznega plezalca v notranjščino line in ga pretepel do krvi. Ko je prišel Brčić doli, ga je zbrana množica burno pozdravljala, zvonarjevega sina Miletiča pa je hotela preteptati. Brčića je aretirala policija. Brčić se je poprej zmenil z neko filmsko družbo za to skrajno in življenju nevarno produkcijo. Ves napeti prizor so tudi filmali skriti filmski operaterji. Brčić je bil zadnje čase brezposeln, s to produkcijo pa je nameraval zbuditi pozornost, tako da bi mogel doseči svoj cilj, namreč postati filmski igralec.

d Cdvtniki v Vojvodini so izjavili, da hočejo stavkati, ker jim je oblast znižala tarifo (cenik) za 50 odstotkov.

d Bogata beračica. 60.000 Din je zapustila neka beračica v Karlovcu.

d Drva zasula delavca. V Sarajevu se je pripetila te dni huda nesreča. Dva delavca sta peljala visoko naložen voz drv. Pred vhomod v ulico Franja Jukiča se je zlomilo eno kolo in drva so se prevrnila ter enega delavca zasula. Čeprav so ljudje takoj priskočili na pomoč, vendar so izvlekli delavca mrivega, kajti drva so mu zdrobila prsni koš.

d Vdri so v pisarno pravoslavne cerkve v Novem Sadu neznan izumovčič ter odnesli 44.000 Din.

d Velik mlin je zgorel v banatskem selu Dragutinu. Skode 2 milijona dinarjev.

d Trgovina Jugoslavije v Češko-slovaško. Jugoslavija je prodala v oktobru v Češko-slovaško za 71.000.000 Kč blaga, kupila ga je pa v Češko-slovaški za 94 milijonov 400.000 Kč: smo torej pasivni, a ne več tako kot prej.

d Kadar se kmetje zjeze. Inženirja Gjorgja Stojinskega, ki je meril in Sremu zemljo za napravo novega železniškega nasipa in pri tem uvedel proti nekaterim kmetom razlastitveno postopanje, je napadlo večje število kmetov ter ga strahovito preteplo. Stojinski je bil hudo poškodovan in so ga prepeljali v bolnišnico. Zdravniki so nad njegovo rešitvijo obupali.

d Pri skoku na vlak se je ponesrečil. Na železniški progi blizu Sušaka so našli truplo nekega ponesrečenega moškega, v katerem so pozneje spoznali 50 letnega mornarja Jeronima Jurkoviča z Bakra. — Jurkovič je bil namenjen s Sušaka domov, h krstu svojega novorojenega sina, toda ker je zamudil osebni vlak, je nameraval počakati na prvi tovorni vlak in skočiti nanj ter se odpeljati domov. Pri skoku na vlak pa se je ponesrečil in padel pod kolesa pod katerimi je našel smrt.

PO DOMOVINI

NOVA CESTA MARKOVEC—VIŠEVEK (OBČINA STARI TRG PRI LOZU).

30 let je bila pot čez Viševke ozir vzdrževanja povod preprirom. Skoro vsake zimo je nastop vode onemogočil za več tednov prehod skozi dolino. Lani pa so se zedinili odborniki Kmečke zveze in SLS iz cele občine, da se zavzemo s pomočjo cestnega odbora in svojih poslancev, naj bi oblast sprejela to cesto med deželne ceste, dvignila oba mosta nad nastop vode in izboljšala temelj. Dosegli so, da je občinski odbor preskrbel načrt in zagotovil polovico stroškov, drugo polovico pa dovolil cestnemu odboru in mu pomagal dobiti posojilo. Naši demokrati, ki so prejeli hujskani zoper SLS in župana, da ni ne store in zanemarjajo to pot, so začeli govoriti, da je ta načrt le limanice za volilce in še tri dni predno je udaril prvi kramp v klanec pri Belem malnu, je glavni agitator demokratov za severovzhod doline rekel, da bomo prej preje vsi »opolzile (mrtni), kakor da se bo delala cesta! Odkar pa se cesta gradi (šest tednov), majojo z glavami, da je škoda denarja, da bi zadostovalo kar staro pot nasuti, da je sploh ni treba itd.

Medtem pa mojster Mica Janežič iz Nadlaka s svojo kompanijo pridno vrta, poka, lom, koplje, odvaža in nasipa, po hudi letini hudo prizadeta dolina pa je že z delom zaslužila okrog 60.000 Din. Cesta bo dolga 1886 m in gre večinoma po trasi stare poti.

d Dne 28. novembra t. l. ob pol 3 popoldne se vrši v prostorih Prosvetne zveze na Miklošičevi cesti 5 v Ljubljani občni zbor Rafaelove družbe za varstvo izseljencev za preteklo leto z običajnim dnevnim redom. Poleg članov vabimo k udeležbi vse, ki se zanimajo za izseljeniško vprašanje. V slučaju nesklepnosti se vrši pol ure pozneje na istem prostoru in z istim dnevnim redom občni zbor ob vsaki udeležbi.

d Opozarjamo na prospekt tvrde Ant. Golež v Mariboru, ki je priložen današnji številki »Domljuba«.

d V potu svojega obraza ste doslej prali perilo. Radion je odpravil vsako muko, ker zadošča, da se perilo kuha pol ure, pa je pranje gotovo.

d Pljučne bolezni so ozdravljive. Pouk o tem kakor tudi krepkejšo voljo za zdravje morete zajeti iz brošure izkušnega zdravnika. Pišite takoj na naslov: Georg Fulgner, Berlin-Neukoelln, Ringbahnstrasse 24 in prejeli boste na zahtevo to brošuro brezplačno. Opozarjamo tozadevno na prospekt, ki je priložen celotni nakladi.

d Nova lekarna. V Kostanjevici na Krki je otvorila 15. t. m. mag. ph. Emilija Fonova novo javno lekarno.

d Materam se priporoča in njihova dolžnost naj jim bo, da pri vsakem nerazpoloženju otrok ali odraslih posvete največjo pazljivost temu, da želodec in čreva v redu delujejo. Odraslim 1 veliko žlico, otrokom pa eno malo žlico praška »Magna« v malo vode ali mleka in rešeni boste mnogih skrbi in preprečili mnoga težja obolenja. Prašek »Magna« čisti brez bolečin ugodno in naglo ter poleg tega še desinficira in osvežuje. V vseh lekarnah in drogerijah en zavoj s točnim navodilom 4 Din.

d Za ameriške zadeve — dr. Ivan Černe, gosp. pis. Miklošičeva 6. Ljubljana.

9. t. m. je odkupovala komisija svet za cesto. Veselo so jo iznenadili in častno nastopili skoro vsi lastniki zemljišč ob cesti iz Viševke, ki so kar po vrsti izjavili, da odstopijo vsak svoj del čisto brezplačno cesti. Za njimi so storili isto lastniki iz Markovca. Pokazali so tako vse razumevanje za javne, skupne koristi in postali tako časten, hvalevreden zgled celi deželi in osramotili so na in način tistih par naprednjakov, ki so se ceste najprej branili, potem pa poskušali iztisniti zase pretirano odškodnino.

Sedaj je za zgradbo te ceste vse urejeno in se bo, kolikor bo vreme dopuščalo, gradilo dalje in sicer predvsem za demokratske trgovce, ker ti jo bodo najbolj rabili. In ko bo ta cesta narejena, se bomo klerikalci dalje trudili, da se kmalu potegne cesta še čez Rjavi klanec, dalje da se nadaljuje po predvojnem načrtu cesta čez Knežjo njivo na Loški potok, da se preloži klanec pod Vrhom, da dobi Otok pošten dovoz itd. Medtem pa bomo v cestnem odboru delali, da s pomočjo oblasti izboljšamo propadle naše ceste. Tudi za vodovod, hiralnico, izboljšanje živinoreje in obdelovanja, gospodinjstva tečaje, za pravilno ureditev lovske odškodnine in drugo se bomo potegovali s pomočjo gg. poslancev, dokler ne dosežemo, kar pa ne bo moglo biti namerat. Mi nečemo nič zase, vse za vse, tudi za demokrate! Spraševati jih pa ne bomo hodili, imamo tudi sami glave in svoje svetovalce. Dober svet pa nam bo dobrodošel od koderkoli pride.

Tudi nesrečo Lesne zadruge bomo medtem popravili tako, da ne bo nihče za eno paro na škodi, razun tistih, ki bi jim bila dokazana kakšna zavezna krivica in bomo sami preskrbeli, da bodo pravilno kaznovani. Zelimo biti z vsemi prijatelji, radi priznamo vsakomur pravico poštene kritike in agitacije. Zoper laži, natočevanje in zlorabo oblasti na škodo ljudskih pravic in koristi se bomo pa odločno in postavno branili. Imamo tudi precepe za predolge jezike v zalogi-

Eden klerikalnih čelnikov.

SOSTRO PRI LJUBLJANI.

V soboto 17. nov. so našli v Ljubljani pri Vevški tovarni utopljenčka — novorojeno deklco — katero je brezvestna zverinska mati vrgla v vodo, da bi ljudem prikriala svojo sramoto. — V nedeljo popoldne pri kršćanskem nauku je pa zadela kap uglednega posestnika Lovrenca Gregorčiča — Božiča — iz Zavora. Omedel je, odnesli so ga v župnišče, pa je že med potjo izdihnil.

SMARJE POD LJUBLJANO.

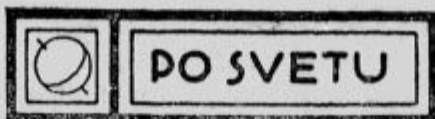
»Kat. prosvetno društvo« v Smarju uljudno vabi k otvoritvi svojega doma dne 25. novembra 1928. Spored: 1. Ob 9 sv. maša. 2. Ob 10 blagoslovitev doma. 3. Slavnostni govor. 4. Obed. 5. Ob 2 litanije. 6. Ob 3 igra »Darek na samce«. 7. Petje, prosta zabava. Sodeluje godba iz St. Jurija. 8. Ob 7 ponovitev igre. K oblini udeležbi uljudno vabi »Kat. prosvetno društvo«.

VODICE.

Dne 8. nov. je priredila tukajšnja živinorejska zadruga za svoje člane ocenjevanje krav in telic. Ocenjevanje sta vodila g. ekonom Sušič iz Kranja in g. živinozdravnik Ravter; občinski odbor, ki je dal glavni prispevek za oceno, je zastopal g. ing. Eiselt. Od 66 članov je prignalo živino k oceni 41 članov in sicer 77 glav odrasle živine in 8 telet. Ocenjenih je bilo ko prave pingavske pasme 71 glav. Od teh je dobilo: 2 kravi po 27 točk, 2 po 25, 8 po 25, 33 krav pa po 24 in 23 točk, ostale manj. Najboljše krave (27 in 26 točk) so imeli Luka Gubanc iz Vesce, Franc Kimovec iz Bukovca št. 42 in Ivan Keržič iz Vodice št. 44. Za dobro ocenjeno živino je bilo razdeljeno 45 nagrad v skupnem znesku 3350 Din. Živinorejci so z veseljem vzeli za znanje pripombe gg. strokovnjakov za izboljšanje živine. Splošna sodba je bila: V glavnem lepa in dobra živina glede oblike, mlečnost srednja. Treba bo skrbne izbire in boljše oskrbe.

MIRNA PEČ.

Od 4. do 11. t. m. je priredil v naši župniji drž. higienski zavod svojo razstavo. Cel teden je bila razstava dobro obiskana. Razstavo je otvoril



Bolgarija.

s Izid občinskih volitev. Pretekali teden so se vršile na Bolgarskem v 43 okrožjih občinske volitve in po dosedaj znanih rezultatih je pri njih vlada zmagala. Vlada je dobila 292.000 glasov in 225 mandatov, opozicija pa 255.000 glasov in 127 mandatov.

Čehoslovanska.

s Vse življenje je od božje milosti. — Predsednik Masaryk je ob desetletnici češkoslovaške republike 28. okt. t. l., izdal poslanico, v kateri izjavlja svoj verski nazor: »Če ima življenje posameznika smisel le pod vidikom večnosti, velja to tudi o politični skupnosti teh posameznikov. Jaz sem prepričan, da je tudi demokracija kakor vse življenje posameznikov in narodov od božje milosti.« — Naši liberalci žvrgole o veri in njenih vrednotah v svojem časopisu — precej drugače.

Italija.

s Slovenski učitelj v službi potujčevalcev. Kako daleč sega propalost nekaterih naših ljudi, nam poleg drugega dokazuje tudi naravnost neverjetno obnašanje učitelja Zgonika. Ta nekdanji slovenski učitelj je zapovedal otrokom v Kojskem, da ne smejo niti doma govoriti in čitati slovensko. Če zamudi slovenski otrok šolski pouk samo en dan, mora plačati 20 lir kazni. Za dvodnevno zamudo pa že mora plačati 40 lir, za tridnevno 60 lir itd.

s Hrvaško besedilo je moralo izginiti celo s križevega pota. Signor Bruno Camus, podeštat v Pazinu, je dal ukaz, da se mora odstraniti hrvaško besedilo s križevega pota v cerkvi v Bermu. A to še ni bilo zadosti. Tudi starodavni napis na pročelju cerkve je moral izginiti. Svojo zahtevo motivira Bruno Camus tako: V Italiji žive samo Italijani; drugih narodov Italija ne priznava. V Italiji je treba italijanski govoriti in moliti. Slovenskih in hrvatskih krvavo zasluženih grošev se pa zakrknjeni fašizem ne brani!

s Razno. — »Prašiče krmimo s suhim, prekuhanim listjem; za govejo živino je nekoliko bolje, ker ima po zadnjem dežju vsaj nekoliko paše; mi pa jemo enkrat na dan polento ali makarone, katere kupujemo v trgovini na upanje. V vseh naših hišah je glad nepoklican gost, tako se glase poročila iz zaslužnjene Istre. — V Podragi so dobili novega župnika g. Fr. Premrla. — V Planini je umrl največji posestnik gosp. Jožef Marc. Zadela ga je kap. — V Idriji so blagoslovili nov gasilni dom.

Amerika.

s Z Bogom začni vsako delo. Povodom otvoritve jesenskega zasedanja na sodnih se je Zveza katoliških odvetnikov tudi letos udeležila sv. maše v katol. cerkvi svetega Andreja nedaleč od sodnijskih poslopij. — Takozvana »rdeča« sv. maša v čast sv. Duha se je vršila dne 6. okt. ob 8 zjutraj. Poleg odvetnikov se je iste udeležilo tudi

okrog 300 sodnikov najvišjega prizivnega in mestnega sodišča; med temi so bili celo sodniki protestantovske in judovske vere. Naši liberalci bi jim v svoji duševni revščini rekli: nazadnjaki.

s Razno. V Clevelandu so umrli: Uršula Homove iz Cerknice, Janez Cehner iz vasi Cestar, fara Krško na Dolenjskem.

Drobne novice.

Madžarski ministrski predsednik je izjavil, da političen položaj ni primeren za obravnavanje kraljevskega vprašanja.

Radi nesnage bodo zaprli 200 pekarn v Varšavi na Poljskem.

Pri Voronežu v Rusiji je nastal v kinu požar. Mnogo otrok zgorelo.

Vihar je porušil kraj Cervaro v južni Italiji.

Novo vlado v Franciji je zopet sestavil Poincaré.

Potopil se je na potu iz Njujorka v Brazilijo parnik »Vestris«. Ob življenje je prišlo 114 oseb.

28 dekle je utonilo v Kairu, ko so šle po cvetlice.

Proslave desetletnice avstrijske republike so se udeležili tudi socialisti.

V Los Angelesu v Ameriki imajo knjigo, ki ima 4000 strani in tehta 340 funtov.

125 m visok dimnik so zgradili pri elektrarni v Berlinu.

Veliki viharji divjajo v severni Evropi.

NAZNANILA.

n Društvo Orel St. Jurij pri Grosupljem vpri-zori 25. t. m. ob 10. in 15. komedijo v 5. dejanjih »Skopuh«. Vljudno vabimo.

n Mctnik. »Milinar in njegova hči«, se ponovi v nedeljo 25. t. m. Pridite!

Običajni letni živinski in kramarski sejem v Krškem letos mesto 25. v ponedeljek dne 26. novembra 1928.

n Preddvor. Kat. prosvetno društvo v Pred-dvoru ponovi v nedeljo 25. t. m. igro »Materin blagoslov«. Vljudno vabimo!

n St. Vid pri Stični. V nedeljo 25. t. m. ob pol treh popoldan v društvenem domu zgodovinska igra »Milkova Zalca«.

n Prostovoljno gasilno društvo — Sinkovturn — priredi dne 25. novembra igro »Križarska voj-ska« popoldne ob treh v gradu.

n Senčur pri Kranju. — Prosvetno društvo v Senčurju ponovi v nedeljo, dne 25. novembra t. l., ob treh popoldne v Ljudskem domu velezanimivo igro »Brat Martin« po znižanih cenah. Vabimo tudi okolišane!

n Tečaj za lončarje v Ljubljani. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani namerava v kratkem prirediti keramični tečaj za lončarje in pešarje, ako se prijavi zadostno število udeležencev. Poučevalo se bo teoretično in praktično v vseh v keramiko spadajočih strokah po dvakrat na teden v popoldanskih urah. Tečaj bo trajal do poletja. Interesenti naj prijavijo svojo udeležbo takoj usno ali pisмено pri Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani, Krekov trg št. 10, I. nadstr.

n Damski prikojevalni tečaj v Ljubljani. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani priredi damski prikojevalni tečaj v Ljubljani, ki se prične v ponedeljek dne 3. decembra t. l. ob 6 zvečer v prostorih Tehniške srednje šole. Ker je nekaj mest še prostih, sprejme urad v ta tečaj še nekaj udeleženk in naj le-te prijavi svojo obisk v pisarni Urada za pospeševanje obrti v Ljubljani, Krekov trg 10, I. nadstropje.

n Orliški krošek v Stari Loki priredi v nedeljo 26. novembra ob 3 popoldne žaloigro v štirih dejanjih »Fabiola in Nežac«. Vljudno vabimo.

ravnatelj dr. Ivo Pirc. Imel je ta dan tudi dvoje zelo poučnih predavanj. Isti dan je g. ravnatelj predal bolnike v vaseh Vel. Kal, Mali Kal, Orkljevec. V teh vaseh razsaja hud tifus. Do sedaj je obolelo do 30 ljudi. Gospod ravnatelj je preskrbel vse primerno za prevoz bolnikov v bolnico. Odredil je tudi vse ostalo, da se bolezen čim preje zatre. V soboto je v teh vaseh cepil zdravnik omenjenega zavoda dr. Trnink ljudi proti tifusu. Obenem je g. dr. imel v soboto in nedeljo za ljudi dve poljudni predavanji. Prihodnje leto bo gradil omenjeni zavod v vaseh Himeljčic, Mali Kal, Orkljevec, Vel. Kal vodovod. Načrti se že izdelujejo. Vzrok tifusu v teh vaseh je slaba pitna voda. Prav radi tega je razsajala l. 1920 v teh vaseh huda griza, ki je zahtevala 6 žrtev smrti. Naš poštni okoliš dobi v kratkem selškega pismonoša. Zaslugo zato ima g. dr. Kulovec in poštno ravnateljstvo v Ljubljani. Odkar imamo novega oblastnega čestarja, porabijo na oblastnih, oziroma okrajnih cestah ljudje pol manj »biksa«. Vsem, ki skrbje za napredek naše občine bodisi v zdravstvenem kakor prometnem oziru, izrekamo najlepšo hvalo.

NEKAJ OD ZVEZE BIVSIIH VOJAKOV.

Letošnje leto je bilo izredno lepo in plodovito za Zvezo. 14 veličastnih spomenikov je po raznih krajih Slovenije postavila Zveza. Zadela je vedno na najubranejši strune ljudstva in mnogobrojne trume v najlepšem redu zbrane in v globoko resnobo in molitve zapolnjene so povsod izkazovale zadnjo čast onim, ki na bojnem polju niso imeli dostojnega pogreba in premnoži so sploh zginiti, kot da jih je pogotnila črna zemlja.

Nepotrebnega razkošja nikjer ni bilo in se je tudi letos skušala poudarjati tako umetniška plat kakor tudi ljudski čut in se je to v veliki meri posrečilo. Hvala vam preiskrena za vse to, vrli možje: mirno lahko rečemo, da smo se v polni meri obdolžili padlim tovarišem in želimo le še to, naj se vsi merodajni faktorji na enak način kot mi napravam mrtvim, oddolže napram našim pohabljenih, živim tovarišem, vojnim vdovam in sirotam.

Udruženje invalidov in Zveza ne bosta mirovali, dokler težko prisluženi ljudski denar za invalide namenjen ne bo docela in v polni meri dosegel svojega cilja. Kremeniti možje, trpini iz vojne, sedaj pa še premislite to! Pohitite v kar največjem številu v Ljubljano, dne 9. decembra ali drugo nedeljo dec. na naš občni zbor in sesianek delegatov.

Ce sami ne morete, pa pošljite zaupnika, posebno podružnice in odbori za spomenike naj to prav gotovo store. Kdor koli rabi pojasnila itd. naj pride in sicer bo najpreje maša ob 8. pri sv. Petru, potem pa nedaleč od tam zborovanje v novem salonu našega tovariša Rozmana, po domače pri Jerneju, sv. Petra cesta 85. Volili bomo tudi nov odbor. Tovariši iz vojne vsi dobrodošli! Javite prihod in kosilo tov. Rozmanu. Na zopetno svidenje! Glavni odbor ZSV v Ljubljani.

SREDNJA VAS PRI BOHINJU.

Tukajšnje katol. prosvet. društvo »Savica« je priredilo na Martinovo nedeljo popoldne v društveni dvorani zelo dobro uspešo veseligo »pri bellem konjčku«. Nastopilo je 22 oseb. Igralci so morali predstaviti isti dan zvečer še enkrat ponoviti, ker je moralo prvič radi velikega navala oditi mnogo ljudi domov. Pri nas že dalj časa ni bilo nobene gledališke predstave; zato so ljudje že naravnost zaželeli poštene zabave katero dobe pač samo v našem društvu.

Ta dan je bilo pri nas tudi farno »žegnanje« in Martinov semenj, kateri je že prejšnji dan radi lepega vremena privabil v Srednjo vas mnogo kramarjev. Semenj je bil radi nedelje zelo dobro obiskan. Značilno za Martinov semenj je bilo letos to, da iz nobene gostilne ni bilo slišati harmonike in da je ta dan potekel brez vsakega plesa in brez vsakih izgredov. Orožniki niso imeli torej nič opravila; kar je srednjevaščanom lahko v čast in ponos! Na praznik Sv. Stefana pa se zopet vidimo v dvorani prosvet. društva ob priliki božičnice.

AJDOVEC.

V naši fari so štiri vasi zelo prizadete vsled slabih potov. Te vasi so: Brezova reber, Vel. Lipovec, Sela in Boršt. To so pota za krohe, ne pa za vsakdanjo vožnjo za živino, ki se zahtovno muči. Torej vljudno prosimo cestni odbor, da nam zapučenim napravi potrebno cesto iz Srednjega Lipovca skozi Boršt, Veliki Lipovec na Brezov reber.

Varujte se šundal

Menim, da je pomen besede »šund« že toliko jasen vsakomur, da ga ni treba še posebej opisavati. Vendar bi bilo k same-mu dejstvu pripomniti še, da je pojem »šund« sam kot tak prav tesno spojen s pojmom »dobiček«. Zakaj le radi dobička se izdaja in razprodaja šund, le radi šunda se dela toliko in toliko dobička. Kakor ogromna povodenj se je razlila ta reč po deželi v zadnjih tednih in nič ne kaže, da bi še kdo dvignil roko in dejal odločni stoj! Za vse imamo zakone danes, za takšno povodenj ni zakona, se zdi. Vse-povsod se širi smrad mrtvih črk in cenenege papirja; po cestah in ulicah in naših trgih in vaseh in železniških vozovih in tramvajih in omnibusih, povsod je že razgrnil svoje zlo delo. Otroci, mladina, šolarji, dekleta, fantje, žene, — vse hlasta po tistih praznih, votlih besedah in troši denar brez vprašanja zakaj in kako. Ali je res ljudi obsedel sam zlodej, ali ga res ni, ki bi prišel s krepkim, ostrim bičem in bi zamahnil s polno roko na vse štiri strani?

Kaj spretno je urejena ta kupčija. Točno je preračunana in določena na mišljenje ljudi, češ, saj se nič ne pozna. Pa se enkrat res skoraj ne pozna. Se pa pozna in brez dvoma se mora mnogo poznati, ako se ta reč ponavlja dan za dnem, parkrat na teden in se nadaljuje brez konca. Če še takšna mala vsota, velik kapital zraste po večih mesecih. In ga ni škoda? Lahko se smeje oni, ki dela s tem dobre kupčije.

Spretno in točno preračunano je tudi pisanje, slog, vsebina. Da je le napeto, posebno koncem nadaljevanja, da bo težje čakati sledečega beriva. V tem je bistvo »šunda«, v tem tiči tudi vsa njegova umetnost in iz te preračunane hotenosti ljudi izvira ves ogromni dobiček onih, ki razsipajo vso tisto duševno revščino med ubogi, zaslepljeni rod.

Mi Slovenci imamo hvala Bogu dovolj svojih pisateljev, ki so že ponovno od vseh strani zajeli dušo naših ljudi in lepoto domačih krajev, imamo dovolj lepih, zglednih knjig, povesti iz resničnosti in drugačne, tudi zgodovinskih nam ne manjka — po čemu naj nam torej takšno slabo blago vsiljujejo kot nadomestilo za naše dobro in neoporečno? Tega nam res ni treba, prav nič ne! Imamo nadalje več dobrih, različnih časopisov, ki so poleg vsega še cenejši. Tudi v takih listih so povesti in romani z nadaljevanji, pa še drugo gradivo vmes, — pa se komu škoda zdi dati zanje denarja.

Naše ženstvo ima tudi topot besedo. Zato, da se očuva žep pred težko izgubo in duša pred še večjo in pogubnejšo, zato naj velja, da je treba zapoditi vsakogar, ki se pokaže izza vogla in ponudi polno naročje umazanega papirja za mal denar. Takšen prodajalec ni nikdar pošten. In »šund« še nikoli ni iskal poštenih ljudi, in poštenu ljudje pa »šunda« ne. Zakaj kdor je vreden in mu je do poštenega branja res kaj, si ga bo drugje poiskal. R. H.

NAZNANILA.

V nedeljo dne 25. t. m. vsi v št. Jurij pri Grosupljem, kjer priredi orlovski odsek igr »Skopu« v petih dejanjih v Društvenem domu ob 10 dopoldne in pol 3 popoldne.

„Dom duhovnih vaj“ v Ljubljani.

Že tri leta je v Ljubljani odprt ta »Dom«, namenjen нравni obnovi in poglavitvi naših mož in mladeničev vseh stanov in poklicev. V »Domu« se vzgajajo po duhovnih vajah kremeniti katoliški značaji, prekasijo se s pravim, krščanskim duhom, utrdijo se v svojem verskem prepričanju, vsposobijo se za odločilen boj proti lastnim strastem ter proti drznim, vztrajnim sovražnikom sv. vere in sv. Cerkve, skratka tu se vzgaja izbrana četa odločnih, neustrašenih borcev Kristusovih, ki naj bi s svojimi molitvami, delovanjem in zgledom prekašali vse vasi, občine in župnije po Sloveniji s katoliškim in cerkvenim duhom v čast božjo in zveličanje neumrjočih duš.

V tihoti in samoti, v preprosti a domači sobici, pod spretnim vodstvom izkušenega duhovnega voditelja, v strogi molčečnosti, premišljujejo moške in mladeniči verske resnice in stanovske dolžnosti. Njihove duše se upodabljajo po najvišjem vzoru Jezusu Kristusu. Po njegovem nauku uravnavajo svoje mišljenje in delovanje, v njih srca se pa vseli notranji mir, ki ga svet ne more dati. Pokrepčani s kruhom življenja odhajajo vsi veseli, zadovoljni in srečni ter skušajo doma polagoma izvršiti dobre sklepe duhovnih vaj.

Prihajali naj bi v ta »Dom«, ki je nalašč zanje sezidan, iz vsake župnije vsako leto po nekaj mož in mladeničev sebi v korist, vasem, občinarjem in župnijam pa v veselje, pomoč in zgled.

Že 1200 mož in fantov je delalo v »Domu« duhovne vaje po načinu sv. Ignacija. Mnogo duhovnikov, kmečkih mož in mladeničev, Orlov, pa nekaj izobražencev in delavcev, vsi so sami občutili veliko moč duhovnih vaj, zato so jih nekateri delali že po dvakrat, celo trikrat.

Misel duhovnih vaj naj prodre po vseh občinah in župnijah slovenskih. Sile vseh faktorjev naj bi se krepko strnile, da postane »Dom« skupen dom vseh katoliških Slovencev. Vse občine in župnije, vse naše posojilnice in banke, naj bi se skoz več let združile, da nam pomagajo zmanjšati in končno poplačati dolg, ki še teži »Dom«.

Tako nam lahko mnogi prihite na pomoč, ako darujejo tekem leta od 1. novembra 1929 vsaj 20 Din za »Dom«. Dobe velike duhovne koristi, ker se od 1. novembra 1928 do 1. novembra 1929 v cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani bere vsak dan ena sv. maša po njih namenu, lahko tudi za njih pokojne in znance. Kdor sam ne zmore te vsote — se lahko združi z drugimi. — Prispevki se pošiljajo po čeku, ki se lahko dobi na vsaki pošti za malo vsoto, ali pa po poštini položnici z naslovom: Jezuitski kolegij, Ljubljana, Zrinjskega c. 9, šte. 12.475, ki je bila priložena 9. (sept.) številki letošnjega »Glasnika Srca Jezusovega«. Izrecno naj se pa pristavi, da je dar za »Dom duhovnih vaj« v Ljubljani, Zrinjskega c. 9.

➤ V VSAKO HISO »DOMOLJUBA« ➤

Novo knjige.

Dijaški list »Mentore«. Izšla je 3. številka za letošnje leto. Prinaša poleg nadaljevanj raznih leposlovnih in poučnih sestavkov iz prejšnje številke, nanovo dramatičen prizor: Ko se je porajala Jugoslavija. Namenjen je za vprizarjanje ob prvo-decemberskih proslavah v šoli. Zato opozarjamo nanj šolska vodstva. — Raza tega so zastopani v tej številki spet najmlajši a Sprejemom in eno pesmijo, nakar sledi raznovrsten zanimiv drobiž. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Gradišče 4 in stane na leto za dijake 30 Din, za druge 40 Din.

Snubitev kneza Šamila. Povest iz rusko-turške vojske. Prevedeno iz angleščine. Cirilova knjižnica, 22. zvezek. Povest je pisana živahno in napeto. Zvezek obsega 336 strani. Stane 32 Din, vezan pa 42 Din. Naroča se v tiskarni sv. Cirila in Mariboru.

Ksaver Meško: Na poljani. Znana, toda na novo predelana Meškova povest. Ker je prva izdaja že davno pošla, bodo bralci z novim užitekom segli po njej. Stane 25 Din, vezana pa 38 Din. Naroča se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

»Sv. Frančišek Serafski«, spisal Anton Oblak. Izdal in zal. III. red v Novem mestu. Stane vezana 15 Din, broš. 5 Din. Dobi se pri založništvu. Sveti Frančišek je umrl in vendar živi v navdušenem čiščenju in ljubezni celega sveta. V njem gledajo svojega vzornika ljudje najrazličnejših nazorov. Tako ljubi vsak v Frančišku to, kar mu je najvišje. Zlasti je katoliška cerkev vprav zato, ker v njem je združenih polno najlepših čednosti v eno neločljivo celoto, polna spoštovanja do tega velikega moža božjega. Sam sveti Oče Pij XI. je dejal v svoji okrožnici, da ga ni svetnika, ki bi iz njega tako živo in izrazito odsevala podoba našega Gospoda in evangeljskega življenja, kakor iz življenja svetega Frančiška. Zato je dobro storil g. župnik Anton Oblak, da je ob priliki 700-letnice proglasaenja Frančiška za svetnika, priredil tudi za preprosto ljudstvo življenjskega tega čudovitega svetnika. Nizka cena omogoči nabavo knjižice vsakemu.

Requiem. Zložil Stanko Premrl. Druga izdaja. Znani Premrl'ski requiem za en glas z orglami, ki se odlikuje po svoji lepi melodiji in veliki pevnosti, je pošel. Zato je bila druga izdaja neobhodno potrebna. Ne zahteva posebne spretnosti v orglah niti večjega obsega glasu. Partitura stane 20 Din ter se naroča v Jugoslovanski knjigarni.

5. venček slovenskih narodnih pesmi. Za mešani in moški zbor zložil Anton Grum. 10 narodni pesmic združenih v venček z lahкими prehodi. Harmonija zelo živahna brez običajnih konvencionalnosti. Zbori jih bodo zelo radi peli. Prav posebno priporočamo. Naročajo se v Jugoslovanski knjigarni za 16 Din.

Pod Triglavsko severno steno. Ona: »Kaj bi ti storil, če bi se ponesrečila sredi stene?« On: »Tako bi tekel v prvo vas po pomoč!« Ona: »Ali ne veš, da je do Mojstrane tri ure?« On: »Zate bi hitel še dalje...!«

Naša zlata deca. »Janezek, zakaj si razlil črnilo po prtju?« — »Hotel sem skriti luknjo, ki sem jo napravil z nožem...«

Na dvajset let ječe obsojena redovnica.

Večini je že znano divjanje Callesa v Mehiki, ki vprav sliči Neronovim časom v prvih letih krščanstva. Saj se ves kulturni svet zgraža nad nasilji, ki jih mora tamkaj prenašati katoliška cerkev od tiranskih državnih poglavarjev. V Mehiki vlada in ima brezpogojno besedo predsednik Calles, ki je v svojem brezmejnem sovraštvu do Cerkev že dosegel nje popolno smrt. Izgnal je namreč iz države skoro vse duhovnike, kolikor pa jih ni, jih muči in preganja na vse načine, zapri in razgnal je samostane, oskrunil in zaklenil je večino cerkva, itd. V kratkem bi temu predsedniku potekla doba in so se vršile nove volitve. Zmagal je Obregon, ki je bil med ljudstvom znatno bolj priljubljen kot Calles.

V takem razpoloženju je bil nenadoma ubit Obregon. Dasi zastražen od policije, je padel Obregon v velikem salonu pri banketu, zadet od 13 strelcov. Govorili so, da je bila proti njemu in njegovi stranki sklenjena zarota, odkrito in javno so izjavljali pristaši Callesa, da je edina rešitev zanje, ako se ubije Obregon. Ko pa je potem ta res padel zadet, so grozno zavpili in obdolžili umora — katoličane. Šli so iskat krivca v samostan, k sestram nunam. Brez vsakega povoda, brez vsakih dokazov so zaprli č. sestro Conception. Trdili so, da je ona moralno zakrivila umor s tem, ker da je baje ona nagovorila zarotnike k zločinu. To dejstvo pa so zanikali prav vsi udeleženci zarote, ki so jih istočasno zaprli zaradi umora. Neka priča je celo izpovedala, da jo je policija z mučenjem prisilila, da prvotno drugače pove, torej da bi bila res tudi redovnica Conception med zarotniki. Isto je bilo z nekaterimi ostalimi pričami, ki jih je policija grozno mučila in trpinčila, dokler niso potrdile, kar je hotel Calles: da je ves načrt umora izšel iz samostana. Pozneje so vse te izsiljene izjave prekliale in tak preklic ponovno potrdile pred različnimi, zlasti inozemskimi časniki. Vse to ni nič pomagalo ker Callesu je šlo in še gre le za tem, da katoličane v Mehiki označi in pokaže kot ljudi, proti katerim je takšna krutost in nasilje, s katero se proti njim nastopa, nujno potrebno. Za vsako silo in vsako izrabljanje je namreč treba nekakšnega opravičila. Calles ga je pač srečno našel baš v obdolžitvi umora svojega osebnega in strankarskega nasprotnika in svojega naslednika.

Tako se je zgodilo, da so končno postavili pred mehikansko zvezno sodišče le dva izmed mnogih obdolženih in zaprtih. Bila sta to mladi 23 letni morilec Louis De Leon Toral in redovnica Acevedo De la Lita, sestra Conception, prednica samostana v Guadalupe. Morilec je bil obsojen na smrt, redovnica pa na 20 let ječe, dasi je sam morilec Toral izjavil odločno, da sestra pri umoru ni udeležena, ker da je umor zasnoval on popolnoma sam.

Polna vere in dostojanstva je stopila v razpravno dvorano obdolžena redovnica, saj se je zavedala svoje popolne nedolžno-

sti. »V rokah Gospodovih sem. On me čuva in me bo opiral s svojo močjo v tem procesu. Ali obsojena na ječo ali oproščena, bo zame isto. Moja vera v Boga mi daje moč. Ako bom oproščena, se povrnem v mir svojega samostana, da posvetim svoje življenje Gospodu. Ako bom obsojena, bom enako srečna, da morem žrtvovati svoja dobra dela v zidovju kaznilnice.« Te duha polne besede, ki jih je govorila sestra Conception časniki, ko so jo obiskali, pač govore same dovolj jasno.

Ta uboga, verna in v svojo usodo in svojega Boga udana oseba je padla kot nova težka žrtev Cerkev strašnemu trinogu Mehike, Callesu.

Naše sloversko svobodomiselnostno časopisje je zopet imelo priliko pokazati svoje grdo in satansko sovraštvo proti Cerkvi. Poroča o celi stvari čisto po mehikansko. Tako časopisje naj ima destop v verne slovenske družine?

Radevan Hrastov:

Po belgraiskih ulicah.

2. Sem in tja.

Belgrad!

Čudno mesto vsekakor. Ko se vprvo pripelejš vanj, osupneš. Morda si pričakoval več, pa si razočaran; morda si pa mislil o njem tudi manj in si torej presenečen. Oboje je mogoče. Kakršno je pač gledanje na Belgrad sam. Če meniš, da je to prestolnica kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in rezidenca njih kralja, potem bi rad videl drugačne ulice, ne pa vse razkopane in jamaste. Ako pa greš dol v mnenju, da je to balkansko mesto v tistem smislu, ki je po njem malo boljše, kakor cigansko, potem boš koj drugače sodil, ko boš srečaval ljudi brez fesov, toda veliko v cilindrih, ki pa ne hodijo peš, nego se prevažajo v avtomobilih; ko boš spel v mesto mimo visokih palač in bogatih, pestrih izložb, ki po vsebini niso prav nič drugačne, kakor one v Ljubljani, Mariboru ali Celju. Le vse več jih je in bogatejše, pestrejše so, mestoma tudi okusneje opremljene.

Koj pri tem bežnem pogledu v izložbe se že prepričaš, da je sem dol z bahavo mislijo na vele-mesto prišla tudi potreba vele-mestne reklame. In ta se povsod razodeva. Tudi smisel zanjo. Le potreba se mi zdi, še ni dana za to. Zakaj na smeh gre človeku, ko opazuje ta svet z dežele v vrvenju namišljenega vele-mesta. In potem tista obsežna reklama. Seljak v opankah je ne gleda; stopi v trgovino, če je še tako izbrana, on pa še bolj razčfran. Vstopi torej in že je s trgovcem v živahnem trgovanju: ponuja mu slive in grozdje, vse domala zastoj. In gospod trgovec kupuje, in pomočnik kupuje, pa blagajničarka kupuje, vsi kupujejo, samo da se odkrižajo moža z zamazanimi opankami in razcefranimi hlačami, raz katerih mu visi po nekoliko velikih, pisanih krp, ki jim manjka vsega, le belega sukana ne, ki se k črnemu blagu pada nad vse... Takšna je trgovina na Balkanu: od moža do moža; če noče za dva dinarja, daj mu za dinar, pa če še noče, daj mu magari zastoj, da si mu le dal in ne boš blaga nosil domov. Sliv in grozdja visi doma itak še več ko preveč. V denar ne gre. Zato je poceni. Fino, izbrano grozdje po 6 Din kg, take vrste ga v Ljubljani ne dobiš za 16 Din. Navadno grozdje pa, — ki pa je tudi grozdje, kakor treba: debelih jagod, zrelo, sladko — dobiš za 4, za 3, tudi po 2 Din kg proti polnpevu na trgu, ko se kmetice že odpravljajo domov. Slive fine po 2 Din kg.

Pa se torej ni čuditi, da greš po ulici in srečuješ na vsak korak človeka, ki v naročju drži zavitek grozdja ali sliv in spotoma po opravih gredeč opravlja tedi nekakšno malico. Jé. Pa se visoki gospodje, ki delajo prav tako. Na ulici. Gredeč. Je pač navada taka. Pri nas ni. Pri nas je takih stvari že skoro berača sram.

Toda poleg grozdja in sliv boš težko dobil kaj sadja. Hrušk sem videl nekaj, jabolk sploh ne. To sadje ni v navadi tam doli, ne gre v prodajo, ga ne goje dosti.

Sicer pa trgovina, da se Bog usmil. V Belgradu trguje vse. In povsod. Na vseh oglih, po vseh vežah, pred hišo, ob cesti, kjerkoll. Prinese mamica s kmetov krompirja na trg, vsuje ga sredi ceste iz vreče, sede nanj — in potem se začne. Ogovarja vsakega, vpije, ponuja, vstaja, seda, baranta: »gospod, najlepši, najboljši, najcenejši, najdebelejši krompir. Pet dinara. Hočeš? Nočeš! E, štiri dinara, tri, dva! Daj! Ne daš? Daj dinar, pa evo, dat ču ti ga badava (zastonj), samo da vidiš, kako je res najboljši, najdebelejši, najlepši i najcenejši!« Toda — ga ne da. To je le trgovina, običaj, reklama, čednost dobrikanja, če tako hočete.

In tako gre približno z vsako stvarjo. Pa bodi to mamica na trgu, ali pa visoki gospod v trgovinah. To je v krvi, ta pristna trgovska živahnost.

Doosi.

DOBOVA.

V naši fari se je sestavilo nekako pogrebno društvo. Pripravljajo si lep mrtvaški voz, ki bo vozil mrtlice iz oddaljenih vasí k fari. Za pleskanje tega voza so si Dobovčani naročili pleskarja iz Zagreba. Mož se je ravno k delu pripravil, pa ga je zadel kap in odpeljal so ga mrtvega nazaj družini v Zagreb. Človek res ne ve, kje ga čaka bela žena — smrt. — Radi postaje smo že parkrat potožili v časopisih, pa nič ne pomaga. Zima prihaja, pa bomo zopet na prostem zmrzovali radi premajhne čakalnice. Dolžnost železniške uprave bi še bila, da zgradi tu v Dobovi večjo postajo, prvič že radi močnega osebnega prometa, drugič radi kraja in glavne proge.

IZ NOVOMESKE OKOLICE.

Zadnji čas so prejeli posestniki položnice za plačilo davkov za leto 1928, v kolikor teh niso poravnali že prej. Precej hude krvi je pa povzročilo, da so plačila nekaj večja kakor lansko leto. To uporabljajo nasprotniki, češ, sedaj ko je dr. Korosec predsednik vlade, so se davki zvišali. Temu nasproti ugotavljamo, da je državni davek isti kot leta 1927, povisek so povzročile le cestne doklade, ki znašajo okrog 800%. Cestni odbor ne more vršiti svoje naloge brez sredstev, povdarjamo pa, da je novomeški cestni odbor med onimi, ki imajo najnižjo doklado. To naj vzame prebivalstvo na znanje in se ne pušči begati po raznih brezvestnežih, ki poskušajo iz vsake stvari kovati politični kapital. Graje vredne so pa pomote, ki so se dognale na nekaterih plačilnih nalogih. Davčno uradništvo prosimo, da je pri tem nekoliko bolj pazljivo.

KOLOVRAT.

V nedeljo, 11. novembra se je tukajšnja šola posvetila presv. Srcu Jezusovemu. Šolska soba je bila nabito polna občinstva. Z deklaracijami in kratkimi nagovori so sprejeli šolski otroci božje Srce Jezusovo za kralja in ga prosili naj jih vzame v posebno varstvo. Ker so bile besede iz nedolžnih src govornice božjemu Srcu, zato so tudi na odrastle tako vplivale, da je marsikateremu možakarju orosilo oko.

MOTNIK.

Naše Kat. slov. prosvetno društvo je v nedeljo 11. novembra na splošno zadovoljnost občinstva priredilo žaloigro »Mlinar in njegova hči. Obisk te prireditve je bil nepričakovano velik in zadovoljiv. Zato se igra na splošno željo v nedeljo 25. nov. ob 3 popoldne ponovi.

Petelinček čudodelnik.

Iz spominov na vojno, ki so večinoma trpkí, je včasih vendar kaj takega, kar me zadovolji.

Nekaj takega je sledeče:

Takrat so dobivale družine manj premožnih mobilizirancev podporo. Zakonodajavec je naredil postavo, po kateri je bila zagotovljena podpora vsaki družini, ki je imela v vojni onega, ki je s svojim delom vzdrževal družino ali pa vsaj pomagal vzdrževati. Na videz je določevala podpora komisija, ki je bila za to postavljena, v resnici je imel končno besedo c. k. birokrat. Njegova je bila merodajna in je obveljala vselej. Postava ni bila ozkosrčna, ozkosrčni so bili birokratje, ki so jo izvrševali. Med temi kajpada so bile izjeme, ki so čutile po človeško in so pomagale ljudem kolikor je bilo mogoče, a večinoma so se držali mrtve točke zakona.

Tako so v našem okraju, kjer so dondki iz kmetijstva zaradi mrzlega podnebnja in kraškega značaja zemlje kaj majhni in splošno ne morejo preživljati kmetovalca, bile začetkom zavrjnene vse prošnje. Šele na vsestranska posredovanja in pojasnjevanja se je vsaj za nekatere dosegla malenkostna podpora, a treba je bilo novih prošelj in priporočevanj.

Kako je zoperno obravnavati v takih zadevah z zakrknjencem, ki ne vpoštevava nobenega pojasnjevanja in dokazovanja, ki je zaverovan le v lastno preudarnost in na poročilo svojega podrejenca — v tem slučaju orožnika! — vé vsak, ki je imel v takih stvareh opraviti.

V domači vasi — vsa imena sem zamolčal, ker prizadeti najbrž še vsi žive, ali sem jim dal izmišljeno ime — je imela Jerajeva družina edinega zdravega sina v vojni. Oče sedemdesetletnik, že zaradi visoke starosti ni mogel zmagovati dela, vrh tega je bil še naglušen, da se z nikomer ni mogel porazgovoriti; mati se je zaradi bolnih nog komaj vlačila, kaj še, da bi prenašala razna bremena, bil je še starejši sin, nesposoben za vojno, torej tudi nesposoben doma in hči, ki pa tudi ni bila zdrava. Vrh tega niso bili brez dolga, ki je pred vojno trl skoraj vse naše kmete.

Po vsej pravici, ker je bilo v duhu postave, bi bila družina pač morala dobivati podporo.

»Nič! Potreba ni dokazana.«

Nova prošnja, nova pot do glavarstva. Glavar še sicer ni imel poročila o novi prošnji, vendar je upošteval moja dokazovanja.

»Ako je tako, bo podpora odmerjena.«

Vesel sem sporočil ženi:

»Mati! Zdaj pa bo. Glavar je obljubil.«

»Stotavženikrat bohlonaj!«

Dobro se zdi človeku, ako dobi za delo, ki ga je bil dolžan opraviti, še zahvalo po vrhu in še toliko.

Lahko si mislite, kako bridko sem bil presenečen, ko mi je Jerajka prinesla tozadevni odlok.

»Prošnja odbita! Ni potrebe!«

Ne spominjam se, kaj sem takrat rekel v jezi, najbrž pa beseda ni bila posebno prikupljiva.

Jerajka, ki je bila v svojem pričako-

vanju še bolj prevarana, je pa vzdihnila v solzah.

»Vidite? Vidite? Pa ste rekli!«

Tako je bil moj ugled na tleh. Lahko si mislite, s kakšnimi občutki sem šel na tistega, ki me je pahnil v blamažo in ni bil pravičen do Jerajeve družine.

Toda na vso mojo osornost sem dobil osoren odgovor:

»Kaj menite, da bom delal proti zakonu?«

Kaj sem hotel? Zakon ni slab, a vsled omejenosti izvrševavca ne more ugodno učinkovati.

Kajpada sem premišljeval, kako bi v slučaju Jerajevih prišel do ugodnega zaključka, tembolj, ko mi je Jerajeva mati tožila:

»Vidite! Mi nismo dobili! Ti so pa dobili, pa oni so tudi dobili. Za one je tudi prišlo.«

Tudi meni se je zdelo čudno tako postopanje, ko upravičena družina ne dobi, a drugi, ki so manj upravičeni in za katere sem sicer tudi sam posredoval, dobe. Ko bi bil glavarju v oči vtaknil tako neenako postopanje, bi najbrž še dovoljene podpore ustavil, zato sem moral od druge strani začeti.

Opazil sem bil, da so nekatere ženske ki so imele može ali sinove v vojni, pogosto s koški na rokah obiskovale orožnikovo stanovanje in da so prijateljsko občevale z družino orožnikovo. Med temi so bile tudi iz družin, ki so dobile podporo, dasi jim je bila v začetku odrečena. Začel sem sumiti in končno tudi dognal, da je moja sumnja upravičena.

»Dobro!« sem si mislil. »Ako ni drugega uspešnega pota do glavarjevih možganov, pa pojdemo po tem. Morda se pa le odpre.«

Stopil sem tedaj k Jerajevim, kjer sva z materjo skupno govorila:

»Nekaj nesite v orožniško kuhinjo! Takole kaj boljšega. Morda imate odveč slanine, masla, kaj prekaženega; jajca se pa gotovo dobe pri vas, par piščancev ali kaka jara kokoš? Te stvari imajo v orožniški kuhinji radi.«

Tako sem nagovarjal Jerajevo mater in ji povedal, da si drugi s tem odpirajo, pa sem jih nekaj omenil, ki sem jih videl s koški se smukati tam okoli.

Zdaj je pa šlo materji v glavo.

»Jejhata! Res je! Je moralo že tako biti. Zato so dobile podporo. Ja! Kdo bi si bil pa mislil, da si mora človek dandanes na ta način kupovati pravico.«

»Tako je! Jaz sem storil, kar sem pač mogel. Poskusite še vi, ako hočete kaj dobiti.«

»Jej! Jej! Jej! Tako mislite, da samo po tej poti!«

»Boste videli, da bo prav!«

»Ko bi kaj imeli. Masla ni; masti je še samo za na dnu deže; kar je viselo v dimniku, je že zdavnaj skapalo dol. Veste, nimamo. Kakšen jajček bi se že dobil; piščance smo že poprodali; jarček ne morem dati, saj veste, ako ni jarček, tudi kokoši ni pri hiši in ni jajec in ni denarja za tobak in sol. Če mislite, da mora biti tudi kaj od mesa, bom na žrtvovala mladega pete-

lina. Iz prvega gnezda je, pa sem ga pustila, da bi vodil kurjo družino.«

»Kar dajte ga! Eno leto boste že brez petelina prebili. Pa jajc kolikor morete, ko nimate drugega. Pa ni treba nič vzeti. Ako bi vam kaj ponujali, recite, da ste prinesli iz prijaznosti in usmiljenja, ko veste, da v teh časih, ko vsem ljudem manjka živil, še bolj tistim, ki žive na kupičku. Pa malo potožite o sebi, saj veste kako. Boste?«

»No! Pa naj bo, ko vi tako velite.«

Nekaj dni kasneje, ko je Jerajevka prišla gredoč na njivo mimo hiše, je pa stopila k meni in mi je šepnila:

»Petelinčka že ni več doma.«

»Tako?«

»Jajček sem naložila v košek na dno. Posadila nanje petelinčka, pokrila ga z debelo ruto, pa sem nesla. Nihče ni videl. Šele v kuhinji sem odkrila košek. Petelinček je bil še majhno živ. Kar zijal je od vročine.«

»In kaj je bilo?«

»Izročila sem jim petelinčka in jajčka in povedala tako, kakor ste mi naročili. O, kako se je vsem dobro zdelo. Kar se dá so bili prijazni z menoj.«

»Kaj so rekli?«

»Ko sem jim potožila vse gorje, ki nas tlačí, sem se jim kar smilila. Toliko sem že poznala.«

»Prav!«

Djal sem prst na usta. Žena me je razumela in prikimala.

»Gospod, zdaj pa pišite, ako mislite, da je prav vpeljano.«

Kajpada sem takoj pisal in obnovil prejšnje prošnje.

Kmalu potem sem opazil, da se je stražmešter dolgo mudil pri Jerajevih medtem, ko je prejšnje čase samo nekoliko poropotal okrog hiše in godrnjal, da ne vidi nobene revščine in je poizvedoval nekoliko le pri sosedih, ki pa tudi vselej ne poznajo dobro sosedovih razmer, ali pa samo od dobre strani.

»Je že bil pri nas. Vse je hotel izvedeti. Še na take stvari nas je domislil, katerih bi se mi nikdar ne bili spomnili. Zdaj pa že vemo, kaj je revščina in pomanjkanje.«

To mi je zaupala mati in še povedala, da zdaj pa že nekoliko pričakuje.

In čez nekaj dni mi je prišla povedati in pokazat.

»Smo že naredili. Zdaj pa bo. To se je bilo zarigljalo, da smo komaj sneli!« mi je povedal župan, ki mi je prinesel pisanje. Rekla sem mu: Smo! Smo! Kar migalo mi je, da bi mu v zobe povedala, da on še mezinca ni stegnil, pa sem se premagovala, da bi se mu preveč ne zamerila. Lejte!«

Dala mi je pisanje, ki je naznanjalo, da je podpora odmerjena in nakazana.

»Zdaj pa že verjamem! Čast Bogu in Materi božji, da je vendar prišlo do konca. Na vse zadnje je pa le pravica zmagala.«

Pri Jerajevih je bilo zdaj vse veselo. Tista nevolja, ki je bila nastala v hiši zaradi tega, ker so bili zapostavljeni, je bila kar spuheta.

Ko je bil pa oče prinesel prvo izplačilo podpore domov in je razgrnil tiste šope eno in dvokronskih papirjev po mizi, da jih je ogledovala in preštela vsa družina,

tedaj so poslali mati po me, da so mi pokazali, kaj so dobili.

Prve besede, ki sem jih slišal, so pa bile:

>Gospod! Tako drago pa še nobene živalce nisem prodala. To je bil petelinček? Lejte! Vse to nam je nanesel!

Kajpada sem se tudi jaz z njimi veselil in si potem še dolgo mislil:

>Res je. Vsaka reč se mora na pravem koncu načeti, potem pa gre gladko.<

Fr. Jaklič.

Recept. >Gospod zdravnik, moja žena je vsak dan debelejša. Kaj naj storim?< — >Vi nič, žena vse!<

>Za vas, gospodična, bi šel do konca sveta!< — >Ali imate dovolj denarja za tako dolgo pot...!<

Revež. On: >Ali se bo danes moja žena odpeljala na sprehod?< Služkinja: >Da!< On: >Ali veste, če se bom smel peljati z njo...<

Ivana: >Janko mi je rekel, da sem bila snoči na plesu tako lepa, da bi me bil kar pojedel.<

Franca: >I seveda, Janko je vaju bolj grobe hrane.<

Kupujem **zobotrebcev** po najvišjih cenah M. Pakič, Ljubljana. Sv. Petra nasip 27 (za vožo)

STANOVANJE, soba, kuhinja in vse pritlikline od dam na deželi. Ob glavni cesti, 5 minut od kolo-dvora, 10 minut od larnе cerkve. Električna raz-svetljava. Pripravna za upokojenca brez otrok. Naslov pove uprava »Domoljuba« pod št. 11.376.

DVA BIKA

švic. pasme, 4letna, dobro rejena, naprodaj na Dolenjskem. Ponudbe na Domoljuba pod Samostan.

NAJMODERNEJŠE in NAJCENEJŠE OBLEKE izdeluje nov krojač L. ZUPAN, Zaloše — Podnart.

Več mizarских vajencev

sprejme strojno mizarstvo, Hrana in stanovanje v hiši. - Ponudbe pod »Mizarški vajencev« št. 11.376.

BUDILKE

žepne in stenske ure, očala, zlatino in srebrnino, nudi po znižani ceni JOSIP JANKO, urar v Kamniku na Šutni.

HRASTOVE PRAGE

(švelerje)

In stoječe hraste kupujemo proti takojšnjemu plačilu po najvišjih cenah

BRATA BATIČ — CELJE.

Zasebno krojno učilnice, Ljubljana, Stari trg 19, sporoča cenjenim pletilnim industrijam in pletil-jam, da je dobil z Dunaja najnovejše modele, po katerih se bo poučevalo v decembru krojenje za pletilne garderobe. - Špecialen pouk krojačem o civilnih oblekah, uniformah, šiviljam in nešiviljam najnovejši modeli tudi za perilo. Revnejšim ugodni plačilni pogoji. Izdelava krojev. - Sprejemajo se hospitantije. — F. POTOČNIK, vodja tečajev, izprašan in diplomiran v inozemstvu.

POZORI! POZORI!

Manufakturna trgovina

Najboljše, najcenejše in najsolidnejše manufakturno blago se kupi pri

Ange'oslavu Hrastniku

LJUBLJANA, Karlovska cesta 8 (pri Jerančiču).

Naznanilo.

Puškarna KAISER se je preselila na Kongresni trg št. 9, v poslopje Kino Matica-desni lokal, Ljubljana.

DRŽAVE SLON

Fige, slive in brinje

dobite pri tvrdki FRAN POGACNIK, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic. „Dubled“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so



Jos. Petelinca

Gritzner, Adler Najnižje cene! Tudi na obroke! Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika. Pouk v v. znanju brezplačno. ne Vteč! a garancija.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebitine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in naroba.

Čevljarstevga vajenca

ki ima res veselje do te obrti, sprejemem — Jos. Sedlar, Ljubljana, Hrvatski trg 4

Mesarskega vajenca

kmetiskih staršev, sprejemem Anton Gregor, mesar in preka-jevalec, Ljubljana, Pol-janska cesta 81

Hovaškega učenca

išče Franc Prevodnik kovaški mojster Bistrica, št. 10, Polbrezje, Gorenjako.

Mizarstevga učenca

poštenih kmetiskih staršev sprejemem. Janez Svetelj, mizar, Srednja vas, pošta Šenur pri Kranju.

Zaga samica

neprodaj predleže, voz in vse drugo orodje. Vse v dobrem stanju. Vprašanja na oglasni oddelek pod šifro „ZAGA“ št. 11044.

Radi vseh velikosti

ima na zalogi Fran Repič sodar Ljubljana, Trnovo.

Mesarskega vajenca

sprejemem takoj za me-sarstvo na deželi. Hrana in stanovanje prosta. Naslo: v Upravi Do-moljuba št. 11100.

Mizarstevga vajenca

sprejemem takot. Hrana in stanovanje v hiši. — Jos. Kunčič, miz. moj. Polgora št. 6, p. št. Vid nad Ljubljano.

Adria Adria Adria Adria

prašek

za

pecivo

Adria Adria Adria Adria

POZOR GORENJC!

Ne zamudite ugodne prilike pri nakupu jesenskega in zimskega blaga, katerega vam nudi v obilni izberbi že dobro znana trgovina

VINKO SAVNIK, RADOVLJICA

Prepričajte se o nizkih cenah!

Slabi zobje

skvarijo najlepši obraz. Neprizjeto dnub ust je sopra. Obe hibi odstraniti s uporabo krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Zobje dobijo krasen sijaj slonovina, posebno s uporabo zobčaste Chlorodont-ščetke, ker hita čist zobje tudi na njih stranicah ter odstranjuje ostanke jedi, ki povzročajo gnulobo. Poskusite najprej s malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont ščetka za otroke, za dame (mekhe ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristno samo v originalnem modro-selenem tnotu s napisom Chlorodont. Dobiva se povod. — Leo- Werke A. G., proizvajalca in zastopstvo za Jugoslavijo: Zvonice Klatonca, Maribor.

Ali se hočete osvoboditi svojega revmatizma in trganja?

Zbadajive, skelote bolečine v udih in črtkih, otekli udje, škljčane roke in noge, trganje, bodljaji, zbadanje po raz-nih delih telesa, da celo slabe oči, so čelke posledice rev-matičnih in protinskih bolečin, ki jih je treba odstraniti, ker bo sicer bolezen vedno bolj zapredovala.

Ponudim Vam

zdravljenje s pičajo, ki bo ozdravila, razredčila vodno kislino, pospešila prebavo in izločevanje, izreže se hitro-zvano splošno ali tajno sredstvo, marveč izdelak, ki ga nam nudi v blagor bolnega človeštva dobra mati narava.

Vsakomur poskušnja zastoj!

Pijite mi tako in prejeli boste od založništva, ki jih imamo v vseh delih, popolnoma zastoj! in hitro poskušajo s poučnim navodilom. Sami se boste lahko prepričali o neškodljivem in hitrem učinkovanju sredstva!



AUGUST MÄRZKE, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalerstr. Nr. 5. Abt. 12.

4

PREŠERNOVA

ulica
poleg frančiškanske
cerkve

Tovarna ur

H. Suttner Ljubljana I.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

PREŠERNOVA

ulica
poleg frančiškanske
cerkve

4

CENIK

Zahtevajte bogato ilustrovan cenik s koledarjem, gratis in franco od

H. SUTTNER

Ljubljana I

PREŠERNOVA

ulica



Br. 106. Kovinasta Anker-Roskopf . . . Din 49'40

Br. 111. Kovinasta Anker-Roskopf z radium svetilkami in kazalec. Din 49'20

OMIKO — IKO — AXO



Br. 105. Budilka okrogle oblike, 16 cm visoka, s prvovrstnim Anker-strojnim . . . Din 64'20
Br. 106. Iste z radium svetilkami in kazalec Din 81'—



Br. 8701. S enuska ura z utežmi prvovrstne kvalitete . . . Din 151'—
Br. 780. Stenska ura pločevinasta, okrogle oblike, ose dnevna, prvovrstne kvalitete . . . Din 132'—



Br. 7091. Am. double kreolé . . . Din 19'—
Br. 7095. Isto, trovratne Din 33'60

Br. 7101. 14 karatne zlate roolé . . . Din 48'—
Br. 7105. Isto, trovratne Din 115'—

W M F

Kupujte samo tina srebrno jed-lno orodje z znanko WMF To arniška garancija 5t let

H. SUTTNER

Ljubljana I

PREŠERNOVA

ulica

Lastna profekolirana tovarna ur v Švici

Oglas.

Ako hočete biti zadovoljni

pridite samo v Tekstilbazar
Ljubljana, Krekov trg 10.

Prava angleška flanela meter po Din 10'—
Belo slov. platno " " " 10'—
Bel šifon " " " 12'50
Češki šifon barhent " " " 15'—

Za namočeno čiščenje in angl. sukno za moške in ženske obleke po najnižjih cenah.

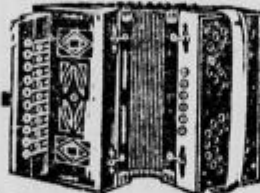
Ostanki po polovičnih cenah
v prvem nadstropju.

Oglejte si brez obveznosti nakupa.



Veliki ilustrovani cenik dobite zastonj! Zahtevajte ga od skladničarja MEINEL in HEROLD tovarna glasbil, gramofonov in harmonik R. Langer KARIBOR Štev. 107
Violine od 95 Din, ročne harmonike od 85 Din, tamburice od 35 Din, gramofon od 345 Din dalje.

Oglejte si čevlje in vse druge potrebščine ki jih dobite po konkurenčnih cenah samo pri Ivanu Lupše Ljubljana, Karlovska cesta 30.



Harmonike

enored e Din 350
dvoredne 4 basi Din 470, 4 ore ne 8 basov Din 550;
gr. močini: Din 255, 275, 290; ploščice 1 in 25, 40; mandoline Din

160, 220; klavir Din 2 8, 320, violine Din 315, 545; tamburice Din 180, 220, 280; O. arline Din 13, 21; Ustne harmonike Din 2, 9, 26; nadalje vse vrste st. in ene in vse dele in potrebščine za godala, kakor tudi krasne foto-aparate po Din 45, 175, 98, 320, 775 in 930 razpošiljujemo v celotni Evropi na n. t. torinjske, Čest. št. 1 9. Roba dol re kva letete je poceni in ne o. n. ki stane malo denarja, pa e slaba, PIFI e takoj po veliki ilustrovani cenik, kjer se nahaja blago samo do brez v. valitete. — Nar. in čez 500 Din poš. n. n. prosilo. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar.

Kdor hoče

biti poštežen z dobrim blagom
naj pride all piše

po sukno all kamgarn za moške in ženske obleke, parhet, flanelc, kambrik, rute, oteje itd. v znano in zanesljivo trgovino

R. MIKLAUC „PRI ŠKOFU“
Ljubljana, Lingarjeva ulica

(v lastnih prostorih)

Obstoj tvrdeke blizu 60 let

V vsako hišo Domoljuba!

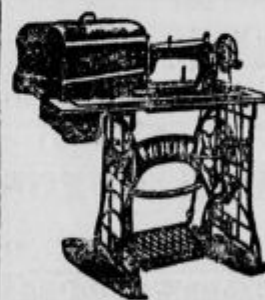
V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

Pozor! Pozor!
Gozdarii in tesaci!

Ako hočete biti pošteženi z najboljšim orodjem, se obrnite na podpisanege. Svoje izdelke: planke, sekiro, malarine in cepine pošiljam po pošti. — Prepričali se boste, da je najboljši moj izdelek. — Sprejem tudi takoj VAJENCA.

Matevž Krmelj

sekirni kovač, Log, pošta Škofja Loka.



Najpopolnejši
STOWER
šivalni stroji

za kv. krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Prečen si nabavite stroj, oglejte si to izrednost pri trdki

L. Baraga.

Ljubljana
Sejensburg. ul. 61.
Brezplačno pošt. 15 letno jamstvo.

ZIMA

najboljša in najcenejša pri
M. Masterl
tovarna žime
Stražišče pri Kranju.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzoiav.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.—, vloge nad Din 300,000.000.—.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.